

OGÓLNOPOLSKI KWARTALNIK PZHİPZF

HODOWCA

Nr 60 • marzec 2015 r

ZWIERZĄT FUTERKOWYCH

ISSN 1506-4042

**XVII Krajowy
Pokaz Surowych
Skór Zwierząt
Futerkowych**

**Trzecia i czwarta
aukcja sezonu
2014/2015**

GĄSIOREK Sp.J.
ul. Wrzesińska 8
62-250 Czarniejewo
tel. 61 4273 166
e-mail: biuro@grhgasiorek.pl

GOSPODARSTWO ROLNO-HODOWLANE
GĄSIOREK Sp.J.
Czarniejewo

**OGŁASZA
NOWE CENY NA KARMĘ
DLA NOREK**

1,39 zł

Klaudia Gołąbek
redaktor naczelna

Szanowni Hodowcy, Drodzy Czytelnicy!

W Bydgoszczy 7 lutego br. odbył się Krajowy Pokaz Skór Zwierząt Futerkowych, z którego relację przedstawiamy w artykule załączonym do tego numeru. Pokaz objął swoim patronatem Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Było to bardzo ważne wydarzenie dla wszystkich hodowców, w którym uczestniczyli przedstawiciele lokalnych samorządów i parlamentu.

W aktualnościach przedstawiamy sprawozdanie z odbytych posiedzeń Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Środowiska. Przedstawiamy również komunikaty z odbytych spotkań przedstawicieli Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych w ramach Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych z ministrem Markiem Sawickim w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz w Sejmie i Senacie RP.

W części naukowej przedstawiane zostały problemy z zakresu hodowli i zdrowia zwierząt futerkowych. Część z nich nawiązuje do zbliżającego się sezonu hodowlanego. Warto wykorzystać w praktyce zawodowej zawartą w nich wiedzę.

Oprócz specjalistycznych tekstów, sprawozdań z działań, dla każdego hodowcy interesująca jest aktualna sytuacja na rynku skór zwierząt futerkowych, sprzedaż, ceny i prognoza na przyszłość.

Polski Związek Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych działa z myślą o interesie hodowców. Zarząd chętnie występuje na zewnątrz, pomaga i wspiera akcje charytatywne. Toteż zapraszamy do zapoznania się z materiałem przedstawiającym działania PZHIPZF na rzecz potrzebujących.

Z poważaniem,
Klaudia Gołąbek
redaktor naczelna

SPIS TREŚCI

- 4 XVII Krajowy Pokaz Surowych Skór Zwierząt Futerkowych
- 12 Komunikat ze spotkania ministra Marka Sawickiego z Radą Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych
- 13 Miejsce działu specjalnego – hodowla zwierząt futerkowych w polskim rolnictwie
- 15 Komunikat z udziału w dniu 3 marca 2015 r. przedstawicieli PZHIPZF w posiedzeniu Senackiej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- 15 Informacja o pracach Komisji Sejmowych VII kadencji
- 24 Trzecia i czwarta aukcja sezonu 2014/2015
- 26 Dziękujemy członkom Polskiego Związku Hodowców Producentów Zwierząt Futerkowych za okazane serce
- 32 MARIAN BRZOZOWSKI
Czy restrykcyjne żywienie może wpłynąć negatywnie na rozwój gruczołów mlekowych u nerek?
- 36 TADEUSZ JAKUBOWSKI, TOMASZ NALBERT
Choroby skóry mięsożernych zwierząt futerkowych II. Gronkowcowe wysiękowe zapalenie skóry lisów
- 38 KRZYSZTOF KOSTRO, JERZY LECHOWSKI
Znaczenie fizjologiczne witamin u mięsożernych zwierząt futerkowych

Hodowca Zwierząt Futerkowych

jest ogólnopolskim kwartalnikiem zawierającym informacje z zakresu chowu i hodowli mięsożernych zwierząt futerkowych oraz ochrony środowiska, uregulowań prawnych i sytuacji rynkowej dotyczących tych gatunków zwierząt.

Rada programowa:

dr Tadeusz Jakubowski (przewodniczący Rady)
prof. dr hab. Marian Brzozowski, prof. dr hab. Andrzej Gugolek,
prof. dr hab. Krzysztof Kostro, Klaudia Gołąbek, Roman Horoszczuk.

Wydawca: PZHIPZF

00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20, lok. 301
Prezes Zarządu: Rajmund Gąsiorek
www.pzhipzf.pl

Adres redakcji:

00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20, lok. 301
email: k.golabek@pzhipzf.pl

Redaktor naczelna: Klaudia Gołąbek

Korekta: Ewa Matyba

Nakład: 2000 egzemplarzy. Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania przeróbek i skrótów w nadesłanych artykułach, nie zwraca niewykorzystanych materiałów oraz nie odpowiada za treść reklam i ogłoszeń. Tłumaczenia z czasopism zagranicznych drukowane są jako obszernie streszczenia. Prawa autorskie i wydawnicze zastrzeżone. Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wykonywanie kserokopii lub powielanie inną metodą oraz rozpowszechnianie bez zgody wydawcy, w całości lub części JEST ZABRONIONE i podlega odpowiedzialności karnej.

ISSN 1506-4042

Zdjęcie na okładce: Tadeusz Jakubowski

XVII Krajowy Pokaz Surowych Skór

Tradycyjnie w pierwszą sobotę lutego Bydgoszcz gościła hodowców zwierząt futerkowych z całego kraju. Formuła imprezy od wielu lat pozostaje niezmienna.

Jak co roku, pokaz gromadzi nie tylko hodowców i wystawców związanych z branżą, ale także przedstawicieli świata nauki i polityki. Wzorem lat ubiegłych, organizatorzy tegorocznej imprezy: Skinpolex Sp. z o.o., Skinpolex Polska Sp. z o.o., PZHiPZF oraz KCHZ dołożyli wszelkich starań, aby odbyła się ona zgodnie z planem a zaproszeni goście gwarantowali znakomity poziom merytoryczny. Tegoroczny pokaz skór w Bydgoszczy honorowym patronatem objął minister rolnictwa i rozwoju wsi Marek Sawicki. To dobitnie pokazuje, jak ważną i rozwojową gałęzią rolnictwa jest hodowla zwierząt futerkowych w naszym kraju i jednoznacznie podkreśla coraz wyższą rangę naszej imprezy. Niestety, ze względu na wcze-

śniej zaplanowane obowiązki służbowe, Pan Minister nie mógł zaszczycić nas swoją obecnością. List do hodowców w jego imieniu, który publikujemy na stronie 7, odczytała pani Ewa Krawczyk, zbierając duże owoce uczestników.

Wśród zaproszonych gości nie mogło zabraknąć przedstawicieli świata nauki, reprezentujących największe polskie uczelnie. Obecni byli m.in.: prof. Marian Brzozowski, prof. Ryszard Cholewa, dr Tadeusz Jakubowski, prof. Krzysztof Kostro, prof. Stanisław Socha, prof. Roman Szymeczko. Świat polityki reprezentowali: wicemarszałek Sejmu Eugeniusz Grzeszczak, senator Piotr Gruszczyński, poseł Eugeniusz Kłopotek oraz poseł do Parlamentu Europejskiego

Zwierząt Futerkowych

Adam Szejnfeld. Obecni byli również przedstawiciele władz samorządowych z województwa wielkopolskiego a także starosta Powiatu wrzesińskiego Dionizy Jaśniewicz. Z zagranicznych delegacji mieliśmy przyjemność gościć przedstawicieli Domu Aukcyjnego NAFA oraz przedstawicieli Związku Zwierząt Futerkowych i Targów Futrzarskich z Ukrainy. Gościem specjalnym imprezy był znany stylistą i esteta, miłośnik piękna naturalnych futer, Tomasz Jacyków.

Przedpołudniową część pokazu uroczystości otworzył pan Rajmund Gąsiorek, przewodniczący Rady Nadzorczej Spółek Skinpolex i Skinpolex Polska oraz wiceprezes Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych, gorąco witając zgromadzonych gości. W trakcie uroczystości, minutą ciszy upamiętniono zmarłych w 2014 roku hodowców: śp. Andrzeja Radzkiego, śp. Romana Saja i śp. Mieczysława Rewersa, długoletniego

prezesa PZHZF, prezesa OZHZF w Bydgoszczy, jednego z założycieli Spółki Skinpolex. Zmarły na stałe zapisał się w historii polskiej hodowli zwierząt futerkowych, znacznie przyczyniając się do jej rozwoju. Pana Mieczysława zapamiętamy jako

jednego z najstarszych stażem, oddanych sprawie hodowców zwierząt futerkowych w Polsce.

Zgromadzeni goście mieli również okazję posłuchać wypowiedzi pana Sebastiana Jansena, starszego wiceprezesa, dyrektora naczelnego firmy NAFA, na

temat obecnej sytuacji na rynku skór zwierząt futerkowych i prognoz na dalszą część sezonu.

Cykliczny pokaz skór w Bydgoszczy jest podsumowaniem efektów całorocznej pracy hodowców, okazją do podziękowań osobom, które w znacznym

stopniu wspierają rozwój branży, walczą o prawdę i jej dobre imię. Przede wszystkim to jednak święto hodowców, dla których praktycznie nie ma wolnych sobót, odpoczynku w niedzielę czy przedłużonych weekendów. Hodowla zwierząt futerkowych to ogromna odpowiedzialność i pełna wyrzeczeń, codzienna, ciężka praca. Wszyscy o tym wiemy i tym bardziej cieszymy się, że mogliśmy Was gościć, podziękować za zaufanie, jakim nas darzycie oraz wspólnie z Wami świętować w Bydgoszczy.

Tradycyjnie, na kilka dni przed pokazem, komisja składająca się z selekcjonerów Domu Aukcyjnego NAFA – Marcina Bakana i Marcina Fabiańczyka oraz specjalistów Skinpolex Polska w osobach Jolanty Hryckiewicz i Haliny Aniołkowskiej, stanęła przed trudnym zadaniem wyboru najlepszych skór. Do tegorocznego konkursu zgłoszono w sumie 590 lotów skór. Tym samym pobity został ubiegłoroczny, wydawałoby się bardzo wyrównany rekord 514 lotów. To znakomity rezultat, obrazujący, jak trudno pokonać konkurencję i zdobyć puchar. Selekcyjnie nie mieli łatwego zadania, nie tylko ze względu na ilość skór, ale również ze względu na prezentowaną, powtarzalną wysoką jakość skór zgłoszonych do konkursu.

Bez wątplenia była to najdłuższa selekcja w historii bydgoskich pokazów. Kryteria oceny skór pozostały bez zmian w porównaniu do lat ubiegłych. Maksymalna ilość punktów dla jednego lotu wynosi 100 pkt. i jest sumą czterech ocenianych cech lotu tj. czystości barwy (maks. 10 pkt.), gęstości włosów pokrywowych (maks. 35 pkt.), gęstości włosów podszyciowych (maks. 35 pkt.) i wyrównania

Warszawa, 2015-02-07

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Marek Sawicki

**Pan
Władysław Fortuna
Prezes
Polskiego Związku Hodowców
i Producentów Zwierząt Futerkowych**

**Pan
Leszek Sobolewski
Dyrektor
Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt**

**Pan
Roman Horoszczuk
Prezes Zarządu
SKINPOLEX Sp. z o.o.**

**Pani
Jolanta Hryckiewicz
Prezes Zarządu
SKINPOLEX POLSKA Sp. z o.o.**

Szanowni Państwo,

Serdecznie dziękuję za zaproszenie na XVII Krajowy Pokaz Skór Zwierząt Futerkowych w Bydgoszczy.

Niestety ze względu na wcześniej zaplanowane obowiązki służbowe, nie mogę osobiście uczestniczyć w tym ważnym dla wszystkich hodowców zwierząt futerkowych wydarzeniu.

Organizowane od wielu lat krajowe pokazy skór zwierząt futerkowych wpisały się na trwałe do kalendarza najważniejszych wydarzeń w życiu hodowców tej grupy zwierząt gospodarskich. Pokazy te dostarczały, co roku, wielu emocji wynikających nie tylko z zasad zdrowej rywalizacji, ale również będących efektem przyjemnych doznań w trakcie oglądania pięknych lotów skór pochodzących z grupy mięsożernych zwierząt futerkowych, w szczególności skór norek amerykańskich różnych odmian barwnych, których jakość w ostatnich kilku latach potwierdza dobry poziom hodowli tych zwierząt w Polsce.

Jestem przekonany, że XVII Krajowy Pokaz Skór Zwierząt Futerkowych będzie interesującym wydarzeniem w życiu hodowców zwierząt futerkowych, jak również wszystkich tych, którzy z nimi współpracują. Mam nadzieję, że będzie to miejsce spotkań i wzajemnej wymiany doświadczeń, co pozwoli wszystkim spędzić czas atrakcyjnie i pożytecznie.

Jednocześnie składam podziękowania wszystkim Organizatorom za trud włożony w przygotowanie tego pokazu, który objąłem honorowym patronatem. Wszystkim wystawcom i hodowcom składam gratulacje oraz życzenia pomyślności i dalszych sukcesów w jakże trudnej, a mimo to mogącej dawać satysfakcję pracy na rzecz polskiej hodowli zwierząt futerkowych. Ponadto wszystkim uczestnikom pokazu życzę udanego pobytu w Bydgoszczy.

Z poważaniem

MAREK SAWICKI

lotu (maks. 20 pkt.). Punktacja polega na odejmowaniu punktów od wartości maksymalnych za każdą niedoskonałość. Ogółem nagrodzonych zostało 22 hodowców w dwóch głównych kategoriach, przyznając odpowiednio 25 pierwszych, drugich i trzecich lokat.

W kategorii lisów pospolitych srebrzystych pierwsze miejsce zdobył pan Zygmunt Piotrowski z notą 76 pkt. Najwyżej ocenionymi norczymi lotami konkursowymi mogą poszczycić się panowie: Jarosław Pioszyk (JAPI FARM) w kategorii norek mahogan samce oraz Rajmund Gąsiorrek w kategorii norek białych samce. Obydwa loty otrzymały notę 97 pkt. Zgodnie z regulaminem, w takiej sytuacji komisja przyznała nagrodę główną panu Pioszykowi, gdyż jego skóry były dłuższe. Wszystkim hodowcom, biorącym udział w konkursie serdecznie gratulujemy. Nagrodzonym życzymy konsekwencji

w utrzymaniu doskonałej jakości i powtarzalności. Hodowcom, którym w tym roku nie udało się zdobyć nagrody, mocno kibicujemy, życząc determinacji, wytrwałości oraz jeszcze większego zaangażowania w pracę nad poprawą

jakości skór. Warto zauważyć, że w gronie nagrodzonych znaleźli się młodzi hodowcy norek, którzy profesjonalną hodowlą zajęli się stosunkowo niedawno.

Są wśród nich: pani Małgorzata Konstantynowicz oraz panowie: Łukasz Frąckowiak, Marcin Pawłowski i Dariusz Sadowski. Obecność nowych twarzy w tak doborowym towarzystwie to doskonały prognostyk na przyszłość, odzwierciedlający właściwe nastawienie do realizacji celu. Zdobyć nagród w pokazie to potwierdzenie umiejętnego i właściwego podejścia do tematu hodowli.

Druga część bydgoskiej imprezy miała miejsce w hotelu Słoneczny Młyn, w którym zaplanowano uroczysty bankiet. Zaproszeni goście wręczyli hodowcom puchary za zdobyte lokaty w poszczególnych kategoriach, gratulując wspaniałych wyników. Nagrody specjalne za TOP LOT pokazu w kategorii samce mahogan dla JAPI FARM i samice scanglow dla pana Marcina Wójcika ufundował Dom

Aukcyjny NAFA, a nagrody wręczył pan Sebastian Jansen. Nagrodę specjalną od organizatorów bydgoskiego pokazu, w ramach podziękowania za wieloletni wkład w przygotowanie i organizację pokazów mody futrzarskiej w Bydgoszczy, otrzymali państwo Łukaszewiczowie, którzy

rokrocznie zaskakują nas pięknem i finezją swoich kolekcji.

Kulminacyjnym punktem wieczornej części imprezy, niepisaną tradycją spotkań w Słonecznym Młynie, jest pokaz mody futrzarskiej Pracowni Kuśnierskiej Małgorzaty i Franciszka Łukaszewiczów oraz Ate-

lier Caroline Karoliny Łukasze-
wicz.

Dla hodowców zwierząt futerkowych pokaz gotowych futer jest chyba najlepszym ukoronowaniem ich pracy. Starannie wypracowany przez nich surowiec wręcz doświadczonemu mistrza kuśnierskiego może zamienić się w prawdziwe arcydzieła. Należy podkreślić, że wszystkie zaprezentowane futra zostały uszyte z najwyższej jakości surowca, wysyłanego na światowe aukcje wyłącznie z naszych rodzinnych hodowli. Tegoroczny pokaz był całkowicie poświęcony kobiecie i tym razem przygotowany został we włoskim stylu. Pokazowi

towarzyszyła aura zjawiskowości. Muzyka i słowa w języku włoskim nadały niepowtarzalny klimat, podkreślając kobiecość najnowszej kolekcji, proponowanej na sezon 2015/2016. Pełni podziwu oglądaliśmy wyjątkowo gustowną kolekcję długich futer, lekkich kurtek, zwiewnych kamizeli w bajecznych kolorach, szykownych etoli czy gustownych czapek. Oryginalne włoskie ozdoby (broszki, guziki i inne detale) a także napisy w języku włoskim zdobiące sukienki, dosłownie wykaligrafowane ręcznie na delikatnym materiale, podkreślały niepowtarzalność każdej kreacji. To był prawdziwie włoski sen,

który ziścił się na scenie bydgoskiego hotelu Słoneczny Młyn.

Mimo tego, że każdego roku mamy możliwość podziwiać nowe fasony i modele, bo trendy w modzie się zmieniają, jedno cały czas pozostaje niezmiennie – naturalne piękno prawdziwego futra. Bo to, co naturalne, jest dobre, zdrowe i piękne. Takie właśnie jest naturalne futro, jedyne prawdziwie ekologiczne. Poprzez naszą wspólną pracę mamy szczęście ukazywać to piękno i tę prawdę światu.

Dziękujemy wszystkim uczestnikom!

Do zobaczenia za rok!

Krzysztof Tuczkowski

*Pogodnych świąt wielkanocnych
oraz wszelkiej pomyślności i radości
w życiu zawodowym i prywatnym*

*życzy Zarząd
Polskiego Związku Hodowców
i Producentów Zwierząt Futerkowych
wraz z Pracownikami biura*

Fot. T. Jakubowski

Komunikat ze spotkania ministra Marka Sawickiego z Radą Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych

19 lutego 2015 r. w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi w Warszawie odbyło się posiedzenie Rady Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych, w którym uczestniczyli: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, przedstawiciele krajowych rolniczych związków branżowych oraz zaproszeni gości. Podczas spotkania została omówiona bieżąca sytuacja na poszczególnych rynkach rolnych.

W trakcie spotkania przedstawiciele hodowców koni wyrazili swoją opinię na temat dopłat do zasobów genetycznych koni.

Także przedstawiciele hodowców ryb wypowiedzieli się na temat sytuacji w rybołówstwie oraz przedstawili sugestie, które warto by wdrożyć w życie.

Przedstawiciel Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych dr Tadeusz Jakubowski w swej wypowiedzi odniósł się do wy-

stępujących zagrożeń w rolnictwie i w hodowli zwierząt futerkowych.

Wśród zabierających głos byli również przedstawiciele hodowców bydła, plantatorów chmielu oraz producenci warzyw. Każdy z obecnych miał możliwość zabrania głosu we wskazanej kolejności. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wysłuchał wszystkich

wypowiedzi zgromadzonych gości, a następnie odniósł się do wszystkich zapytań.

Ideą spotkania była rozmowa na temat polskiego rolnictwa i cel ten został osiągnięty. Wszyscy jednomyślnie uznali, że podobne spotkania i rozmowy powinny odbywać się częściej.

Redakcja HZF

Opinia Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie hodowli zwierząt futerkowych – materiał przygotowany na spotkanie ministra Marka Sawickiego z Radą Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych

Miejsce działu specjalnego – hodowla zwierząt futerkowych w polskim rolnictwie

Hodowla zwierząt futerkowych w Polsce prowadzona jest od 1928 r. Jest to hodowla, która zarówno w przeszłości, jak i obecnie, odgrywa ważną rolę jako ogniwo obszaru produkcji zwierzęcej, dostarczające miejsc pracy i dochodów dla hodowców i ich rodzin oraz wielu osób związanych z szeroko pojmowaną obsługą branży futrzarskiej. Liczba ta szacowana była w 2013 r. na około 50 000 osób.

Zwierzęta futerkowe mięsożerne są naturalnym utylizatorem produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z 21 października 2009 r. Dla przykładu, zgodnie z informacją przekazaną Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi przez Polskie Stowarzyszenie Przetwórców Ryb z siedzibą w Koszalinie (którą otrzymał także Minister Środowiska), przetwórstwo rybne w Polsce wytworzyło w 2013 r. około 360 tys. ton produktów ubocznych, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, kat. 3., z których 320 tys. ton zostało skarmionych przez mięsożerne zwierzęta futerkowe. Stowarzyszenie szacuje, że wartość ww. produktów ubocznych, sprzedanych hodowcom zwierząt futerkowych, wyniosła około 420 milionów złotych, co poprawiło znacznie opłacalność przetwórstwa rybnego w Polsce. W przypadku konieczności utylizacji odpadów rybnych na koszt zakładów przetwórstwa rybnego, Stowarzyszenie szacuje, że branża rybna zmuszona będzie wydatkować rocznie na ten cel około 150 milionów zł, co skutkować

będzie obniżeniem efektywności produkcji rybnej. W konsekwencji spowoduje to wzrost cen produktów rybnych i spadek konkurencyjności tych produktów na rynku.

Również związek Polskie Mięso z siedzibą w Warszawie oraz Stowarzyszenie Rzeźników i Wędliniarzy Rzeczypospolitej Polskiej z siedzibą w Warszawie, w pismach adresowanych do Ministra Środowiska i przesłanych do wiadomości Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, informują o znaczeniu mięsożernych zwierząt futerkowych jako naturalnych utylizatorów produktów ubocznych, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, występujących w każdej ubojni czy też zakładzie mięsnym. W ocenie tych organizacji, nie ma bardziej ekonomicznej, efektywnej gospodarczo i ekologicznej metody zagospodarowania ww. produktów. Szacuje się, iż rocznie około 400 tys. ton takich produktów skarmianych jest na polskich fermach dla mięsożernych zwierząt futerkowych. Sprzedaż tych produktów hodowcom zwierząt futerkowych daje producentom z branży mięsnej określone dochody, które mają wpływ na poprawę opłacalności tej branży, gwarantującej tysiące miejsc pracy.

W przypadku braku możliwości skarmienia produktów ubocznych, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, z przeznaczeniem zaś dla zwierząt futerkowych, konieczna będzie ich utylizacja metodami, które - w ocenie obu organizacji - wiązać się będą z potrzebą poniesienia znacznych wydatków przez zakłady branży mięsnej, co skutkuje pogorszeniem opłacalności produkcji tych zakładów.

W Polsce jest osiem gatunków hodowlanych zwierząt futerkowych, tj. lisy pospolite, lisy polarne, norki amerykańskie, tchórze, jenoty (należące do grupy zwierząt mięsożernych) oraz

(*Mustela vison*), tchórz (*Mustela putorius*), jenot (*Nyctereutes procyonoides*), nutria (*Myocastor coypus*), szynszyla (*Chinchilla lanigera*) i królik (*Oryctolagus cuniculus*) – utrzymywane w celu produkcji surowca dla przemysłu futrzarskiego, mięsnego i włókienniczego – są zwierzętami gospodarskimi. Przepisy ustawy regulują w sposób kompleksowy zagadnienia związane z działalnością hodowlaną, dokładnie określając zasady funkcjonowania wszystkich uczestników działalności hodowlanej, chroniąc przy tym hodowców przed możliwością nierzetelnej działalności producentów i sprzedawców ma-

wa jakości bazy produkcyjnej rolnictwa i rybactwa,

- w celu szczegółowym 5. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich, priorytet 5.1. Ochrona środowiska naturalnego w sektorze rolniczym i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich.

Powyższe cele są spójne ze Strategią Rozwoju Kraju na lata 2007–2015. W strategii tej, w ramach priorytetu Rozwój obszarów wiejskich, założono, że wsparcie rozwoju tzw. integrowanej produkcji, stanowiącej podstawę gospodarowania w krajach UE, polegającej na wykorzystaniu zrównoważonego postępu technicznego i biologicznego w uprawie, ochronie roślin i nawożeniu oraz produkcji zwierzęcej, wpłynie na podniesienie poziomu efektywności rolnictwa i dostosowania produkcji do wymogów konsumenta oraz na utrzymanie dobrej pozycji produktów rolno-spożywczych na rynku unijnym i światowym.

Ponadto cele strategiczne państwa, określone w odniesieniu do hodowli zwierząt gospodarskich w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa, są spójne z obecnymi kierunkami rozwoju Unii Europejskiej, określonymi w Ogólnych wytycznych dla polityki gospodarczej państw członkowskich i UE, dot. Strategii „Europa 2020”.

Należy również zaznaczyć, że zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2012 r. poz. 361, ze zm.), hodowla i chów zwierząt futerkowych jest działem specjalnym produkcji rolnej. Do przychodów z tych działów mają zastosowanie przepisy tej ustawy.

Fot. T. Jakubowski

nutrie, króliki i szynszyle (należące do grupy zwierząt roślinożernych). Sprawy związane z hodowlą zwierząt futerkowych regulują przepisy ustawy z 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 133, poz. 921, ze zm.). Zgodnie z art. 2 pkt 3 tej ustawy zwierzęta futerkowe, zdefiniowane jako lis pospolity (*Vulpes vulpes*), lis polarny (*Alopex lagopus*), norka amerykańska

ateriału biologicznego i hodowlanego oraz świadczących usługi.

Główne cele strategiczne państwa w odniesieniu do hodowli zwierząt gospodarskich, w tym zwierząt futerkowych, zostały określone w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa na lata 2012–2020, w szczególności:

- w celu szczegółowym 3. Bezpieczeństwo żywności, priorytet 3.1. Utrzymanie i popra-

Komunikat z udziału w dniu 3 marca 2015 r. przedstawicieli PZHiPZF w posiedzeniu Senackiej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

3 marca 2015 odbyło się posiedzenie Senackiej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W posiedzeniu wzięli udział senatorowie, posłowie, jak również przedstawiciele Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych, a także osoby reprezentujące inne organizacje rolnicze.

Podczas spotkania została podjęta kwestia rozpatrzenia ustawy o zmianie o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych. W trakcie rozmowy w ww. temacie swoje zdanie, dotyczące

omawianej kwestii, wyraził specjalista ds. chorób zakaźnych zwierząt dr Tadeusz Jakubowski.

Oprócz wątku ustawy o ochronie zdrowia zwierząt, w porządku obrad znalazł się punkt o rozpatrzeniu ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. Kolejnym punktem było rozpatrzenie ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności.

INFORMACJA O PRACACH KOMISJI SEJMOWYCH VII kadencji

z 14 stycznia 2015 r.

Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa /OSZ/ rozpatrzyła uchwałę Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o organizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3030).

Senat zaproponował 6 poprawek. Komisja wnosi o ich przyjęcie.

Poprawki m.in. miały na celu:

- skorygowanie nieprawidłowego odesłania,
- zapewnienie spójności polityki penalnej państwa w związku ze zmianami wprowadzanymi przez przepisy niniejszej nowelizacji.

Sprawozdawca – poseł Dorota Niedziela (PO).

Komisja dysponowała opinią ministra właściwego do spraw członkostwa RP w UE, stanowiącą, iż poprawki nie są sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi /RRW/ rozpatrzyła informację Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o udziale w pracach Rady Ministrów UE

ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w grudniu 2014 r.

W związku z przesłanym przez resort rolnictwa materiałem pisemnym, dotyczącym tego punktu porządku obrad, przewodniczący Komisji przystąpił od razu do dyskusji.

W dyskusji poruszono problem złej sytuacji na rynku mleka w kontekście grożących polskim hodowcom kar finansowych za przekroczenie limitów produkcji. Podsekretarz stanu w MRiRW – Tadeusz Nalewajk oświadczył, że jest nadzieja na rozłożenie ww. kar na nieoprocentowane raty. Posłowie dopytywali, czy rząd polski przewiduje zastosowanie jakichś form wsparcia producentów mleka w związku z planowanym zakończeniem kwotowania produkcji mleka. Zwrócono się do MRiRW o stanowisko w sprawie kwot połowowych ryb na 2015 r. w odniesieniu do terenów Morza Bałtyckiego i Zalewu Wiślanego. Stwierdzono, że udział MRiRW w pracach Rady Ministrów UE nic nie wnosi pozytywnego do trudnej sytuacji polskich rolników.

Komisja przeprowadziła dyskusję nad propozycją inicjatywy ustawodawczej w sprawie

komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych.

Nowelizacja ustawy ma umożliwić dofinansowanie z budżetu państwa z dotacji celowej uczestnictwa Krajowej Rady Izb Rolniczych, związków zawodowych rolników indywidualnych oraz społeczno-zawodowych organizacji rolników w ponadnarodowych organizacjach rolniczych, reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej w latach 2015-2020.

Komisja podjęła inicjatywę ustawodawczą w powyższej sprawie.

z dnia 15 stycznia 2015 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi /RRW/ pozytywnie zaopiniowała dla Komisji Finansów Publicznych poselski projekt ustawy o zawieszeniu spłat niektórych pożyczek i kredytów, zaciągniętych w związku z prowadzeniem gospodarstwa rolnego (druk nr 2996).

Projekt zakłada zawieszenie dla rolników, których produkcja objęta jest embargiem rosyjskim, na okres 1 roku od wejścia w życie omawianych przepisów, spłaty kredytów lub pożyczek zaciągniętych w związku z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke poinformował, że resorty finansów oraz rolnictwa nie popierają omawianego projektu.

W dyskusji padły głosy, że projektowane przepisy nie uwzględniają obowiązującego systemu prawnego oraz możliwości ekonomicznych banków.

W ramach spraw bieżących głos zabrali przedstawiciele Komitetu Protestacyjnego z województwa podlaskiego - hodowcy trzody chlewnej, którzy przedstawili swoją tragiczną sytuację ekonomiczną oraz postulowali pomoc w formie np. kredytu klęskowego z dopłatami do odsetek. Skarżyli się, że rząd do tej pory nie odpowiedział na ich postulaty z lipca 2014 r.

Komisja postanowiła zwrócić się do resortu rolnictwa o informacje:

- o możliwości wprowadzenia kredytów na restrukturyzację zadłużenia rolników oraz o ich zasadach i założeniach,
- o możliwości dopuszczalności oznaczania na opakowaniach produktów spożywczych krajów ich pochodzenia.

Komisje: Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa /OSZ/ oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej /STR/ rozpatrzyły uchwałę Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3037).

Senat zaproponował 7 poprawek. Komisje wnoszą o przyjęcie 6 poprawek i odrzucenie 1 poprawki. Poprawki, które komisje proponują przyjąć, m.in. miały na celu dostosowanie przepisów ustawy o odpadach do stanu rozwoju technologii przetwarzania odpadów komunalnych.

Poprawka, którą komisje proponują odrzucić, m.in. przywracała przyjętą w pierwotnym projekcie ustawy zasadę, że projekty, zarówno wojewódzkich planów gospodarki odpadami, jak i stanowiących ich załącznik i planów inwestycyjnych, podlegać będą zaopiniowaniu przez ministra właściwego do spraw środowiska.

Sprawozdawca – poseł Ewa Wolak (PO).

Komisje dysponowały opinią ministra właściwego do spraw członkostwa RP w UE, stanowiącą, iż poprawki są zgodne z prawem Unii Europejskiej.

W posiedzeniu uczestniczył podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska Janusz Ostapiuk.

z dnia 27 stycznia 2015 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi /RRW/ przeprowadziła pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (druk nr 3080). Uzasadnienie projektu przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Tadeusz Nalewajk.

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej. Projektowana ustawa ustanawia przepisy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz zmienia ustawę o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, ustawę o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku suszu paszowego oraz rynków lnu i konopi uprawianych na włókno oraz ustawę o Inspekcji Weterynaryjnej.

Komisja odrzuciła wniosek o odrzucenie projektu.

Komisja przyjęła poprawki polegające m.in. na:

- doprecyzowaniu sposobu składania wniosków o dopłatę,
- uchyleniu artykułu wprowadzającego przepisy przejściowe, regulujące zasady dokonywania zwrotów środków finansowych, potrąconych z tytułu dyscypliny finansowej z płatności za 2013 r.,
- ustaleniu, że wszystkie przepisy ustawy wchodzi w życie 15 marca 2015 r.

Komisja przyjęła sprawozdanie.

Sprawozdawca – poseł Artur Dunin (PO).

Wyznaczono do 30 stycznia 2015 r. termin dla ministra właściwego ds. członkostwa RP w UE na przedstawienie opinii.

W posiedzeniu uczestniczyli: prezes Agencji Rynku Rolnego Radosław Szatkowski, zastępcy prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa - Jarosław Wojtowicz i Krzysztof Zalewski oraz prezes Polskiej Izby Nasiennej Karol Marciniak.

z dnia 4 lutego 2015 r.

Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa /OSZ/ uzupełniła skład podkomisji stałej ds. monitorowania gospodarki odpadami o poseł Grażynę Ciemniak (PO).

Komisja skierowała rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3033) do podkomisji stałej ds. monitorowania gospodarki odpadami, której przewodniczy poseł Tadeusz Arkit (PO).

Projekt ma na celu zapewnienie pełnej transpozycji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/53/WE z dnia 18 września 2000 r. w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz skierowania strumienia powstających odpadów do legalnych stacji demontażu (wyeliminowania szarej strefy w przetwarzaniu pojazdów wycofanych z eksploatacji).

Komisja powołała podkomisję nadzwyczajną do rozpatrzenia poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2970). Przewodniczącym podkomisji został poseł Tomasz Kulesza (PO).

Projekt ma na celu wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2014 r. (sygn. akt P19/13).

Dotyczy on m.in. zmiany procedury tworzenia obwodów łowieckich z czynnym udziałem właścicieli nieruchomości oraz zainteresowa-

w żywieniu zwierząt futerkowych

ARBOCEL®

**Ekonomiczny koncentrat
włókna surowego...**

... o multifunkcyjnym działaniu:

- **optymalna i stabilna konsystencja karmy**
- **wyższa strawność**
- **większe pobranie wody**
- **poprawa konsystencji odchodów**
- **lepsze wyniki rozrodu**
- **mniej uszkodzonych skór**
- **poprawa rentowności produkcji**

RETENMAIER Polska Sp. z o.o. Włókna zaprojektowane przez naturę

Ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. 7 b
02-366 Warszawa
Tel.: + 48 608 51 00
Fax: + 48 608 51 51

www.jrs.pl

**Dedykowane rozwiązania
ubezpieczeniowe
dla hodowli i gospodarstw.**

Insurance Expert Sp. z o.o.
tel. 22 462 83 40

www.insuranceexpert.pl

nych instytucji i organów już na etapie zamiaru tworzenia projektu, a potem samego projektu poprzez ogłoszenie uchwały o zamiarze dokonania podziału województwa na obwody lub zmiany granic tych obwodów i ogłoszenie do publicznej wiadomości.

Komisja rozpatrzyła „Informację na temat oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku. Polityka walki z hałasem”.

Informację przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska – Janusz Ostapiuk. Obowiązek ograniczenia ponadnormatywnej emisji hałasu do środowiska leży po stronie podmiotu odpowiedzialnego za tę emisję. Kontrola akustycznego stanu środowiska prowadzona jest przez wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska. Zdaniem inspektorów, najlepsze efekty w ograniczaniu ponadnormatywnej emisji hałasu są osiągane w przypadku przemysłowych źródeł hałasu.

Celem polityki walki z hałasem jest kształtowanie właściwego klimatu akustycznego w środowisku poprzez ograniczanie hałasu u źródła, działania naprawcze, plany i programy ochrony środowiska przed hałasem, edukację ekologiczną, informowanie społeczeństwa o stanie akustycznym środowiska. Szczególnie ważna jest likwidacja źródeł hałasu przez tworzenie stref wolnych od transportu, ograniczenie szybkości ruchu, wymianę taboru tramwajowego na mniej hałaśliwy, a także stosowanie skutecznych środków technicznych, ograniczających rozprzestrzenianie się fal dźwiękowych.

Komisja rozpatrzyła Informację Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli ochrony mieszkańców dużych miast przed hałasem.

Informację przedstawiła dyrektor Delegatury NIK w Białymstoku - Barbara Chilińska. Głównym celem kontroli była ocena realizacji zadań, wynikających z dyrektywy 2002/49/WE, odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku. Badania kontrolne dotyczyły:

- lat 2005-2013 w Ministerstwie Środowiska i Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska,
- lat 2007-2013 w aglomeracjach powyżej 250 tys. mieszkańców,
- lat 2012-2013 w miastach od 100 do 250 tys. mieszkańców.

W ocenie NIK, wprowadzone w październiku 2012 r. nowe dopuszczalne długookresowe poziomy hałasu komunikacyjnego wymagają weryfikacji w zakresie prawidłowości ich ustalenia oraz

skutków dla ochrony mieszkańców dużych miast przed hałasem. Zdaniem NIK, regulacji wymaga zapewnienie kontroli stosowania adekwatnych zabezpieczeń akustycznych zabudowy wrażliwej na hałas, lokalizowanej na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. Izba uważa, że dobrą praktyką, wymagającą upowszechnienia, jest wykorzystywanie map akustycznych przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W posiedzeniu uczestniczyli: podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska – Piotr Otawski oraz główny inspektor ochrony środowiska Jerzy Kuliński.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi /RRW/ przeprowadziła dyskusję nad propozycją inicjatywy ustawodawczej w sprawie komisijnego projektu ustawy o dzierżawie rolniczej.

Projekt przedstawił prezes Federacji Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych Leszek Dereziński.

Projekt określa zasady dzierżawy rolniczej, tj. dzierżawy nieruchomości rolnych, gospodarstw rolnych i rolno-przemysłowych, jak też przedsiębiorstw prowadzących gospodarkę rolną. Projekt reguluje w szczególności zasady zawierania, zmiany treści i rozwiązywania tych umów oraz zasady ustalania wysokości czynszu dzierżawnego, wzajemnych praw i obowiązków stron w trakcie trwania dzierżawy rolniczej.

Komisja podjęła inicjatywę ustawodawczą w powyższej sprawie.

W posiedzeniu uczestniczył sekretarz stanu w MRiRW – Kazimierz Płocke.

Na kolejnym posiedzeniu Komisja rozpatrzyła poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (druki nr 3080 i 3100).

W czasie drugiego czytania zgłoszono 5 poprawek. Komisja wnosi o przyjęcie 3 poprawek i odrzucenie 2 poprawek.

Poprawki, które Komisja proponuje przyjąć, dotyczyły m.in.:

- zwiększenia ograniczenia (z 75 ha do 150 ha) powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych, do której może być przyznana płatność,
- zmiany przepisów w zakresie płatności do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych, pomidorów i buraków cukrowych.

Poprawki, które Komisja proponuje odrzucić, polegały m.in. na uszczegółowieniu przepisów

dotyczących liczby zwierząt objętych wnioskiem o przyznanie płatności.

Sprawozdawca – poseł Artur Dunin (PO).

Wyznaczono do 5 lutego do godz. 8.00 termin dla ministra właściwego do spraw członkostwa RP w UE na przedstawienie opinii.

W posiedzeniu uczestniczył podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi - Tadeusz Nalewajk.

z dnia 5 lutego 2015 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi /RRW/

Przewodniczący odczytał usprawiedliwienie nieobecności ministra rolnictwa i rozwoju wsi Marka Sawickiego na posiedzeniu Komisji, który za powód nieobecności podał, wcześniej zaplanowane, spotkanie z Przewodniczącym Związku Rolników Niemieckich.

Komisja przyjęła wniosek o przerwanie posiedzenia Komisji i zwrócenie się do Ministra o jego osobisty udział w posiedzeniu.

Po przerwie Komisja rozpatrzyła i zaopiniowała dla Marszałka Sejmu - na podstawie informacji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi - wniosek Klubu Poselskiego Sojuszu Lewicy Demokratycznej o przedstawienie na posiedzeniu Sejmu „Informacji rządu w sprawie pogarszającej się sytuacji w polskim rolnictwie”.

Komisja wysłuchała uzasadnienia wniosku Klubu Poselskiego SLD, które przedstawił poseł Romuald Ajchler (SLD). Wniosek jest wynikiem obserwowanej od stycznia ubiegłego roku pogarszającej się sytuacji w polskim rolnictwie, w wyniku m.in. pojawienia się na terenie kraju choroby afrykańskiego pomoru świń oraz wprowadzenia embarga przez stronę rosyjską na import polskich towarów rolno-spożywczych. Działania resortu rolnictwa w celu zaradzenia ww. problemom są, w ocenie wnioskodawców, niewystarczające i nie prowadzą do poprawy sytuacji polskich rolników. Obecny 2015 rok również nie rokuje najlepiej w tej kwestii.

Komisja pozytywnie zaopiniowała dla Marszałka Sejmu wniosek KP SLD.

Zarząd Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych

zawiadamia o zwołaniu

Zwyczajnego Walnego Zebrania Delegatów Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych,

które odbędzie się 29 maja 2015 r. o godzinie 12.00,
w Hotelu 500, w Tarnowie Podgórnym
przy ulicy Poznańskiej 139.

Komisja wysłuchiwała informacji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat sytuacji na rynku trzody chlewnej, w tym:

- odpowiedź na postulaty wielkopolskich rolników, sformułowane na spotkaniu poświęconym trudnej sytuacji w rolnictwie w dniu 5 stycznia br. w Środzie Wielkopolskiej,
- informacja na temat depopulacji dzików w 2015 r. oraz planowanych działań dotyczących zwalczania ASF.

Po krótkim wystąpieniu ministra rolnictwa i rozwoju wsi Marka Sawickiego przystąpiono do dyskusji i zadawania pytań.

W dyskusji głos zabrali posłowie i licznie przybyli przedstawiciele rolniczych związków zawodowych i branżowych oraz producentów rolnych. Przedstawiciele rolników - m.in. z Komitetu Protestacyjnego Rolników w Środzie Wielkopolskiej, Wielkopolskiej Izby Rolniczej i Pomorskiej Izby Rolniczej – poruszyli problemy m.in.: szybkiego likwidowania szkód łowieckich, większych rekompensat oraz depopulacji dzików, skrupulatnej, restrykcyjnej kontroli importowanej wieprzowiny i trzody w celu ograniczenia jej przywozu, wsparcia małych rzeźni, ograniczenia tuczu wielkoprzemysłowego, możliwości ubijania zwierząt w gospodarstwie na użytek własny i do sprzedaży bezpośredniej oraz możliwości sprzedaży bezpośredniej przetworów mlecznych. Ponadto żądali sprawiedliwego postępowania Inspekcji Weterynaryjnej wobec rolników, przetargów na sprzedaż ziemi, sprzedawania jej w pierwszej kolejności rolnikom.

Posłowie również poruszali sprawę rekompensat za kwoty mleczne, kupna ziemi przez obcokrajowców oraz braku kontroli państwa nad fermami tuczu wielkoprzemysłowego. Posłowie zarzucali ministrowi rolnictwa, że głos Polski w UE jest mało słyszalny, a Polska nie jest w stanie przeformować swoich postulatów, dotyczących m.in. nie stosowania kar za nadprodukcję mleka czy chociaż ich rozłożenia na raty. Zgłoszono m.in. oczekiwania większych dopłat do paliwa rolniczego, uruchomienia ulg prorodzinnych, pomocy z budżetu dla kół łowieckich, które nie są w stanie wypłacić odszkodowań, ograniczenia importu kiepskiej jakości, tańszego mięsa. Posłowie podkreślali, że polscy rolnicy są gorzej traktowani i mają niższe dopłaty niż rolnicy ze starej „Piętnastki”.

Komisja wysłuchiwała informacji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat protestów w rolnictwie, zgłoszonych postulatów i działań podejmowanych przez resort.

Minister rolnictwa i rozwoju wsi Marek Sawicki poinformował o rozmowach z rolnikami, m.in. z Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych i Organizacji Rolniczych. Z 12 postulatów rolniczego OPZZ spełniono 7, a trzy są w trakcie realizacji. Dwa sporne problemy dotyczyły kwot mlecznych i kwestii związanych z trudną sytuacją na rynku wieprzowiny. W sprawie rekompensat za kwoty mleczne i sytuacji na rynku wieprzowiny resort będzie zwracał się do Komisji Europejskiej. W posiedzeniu uczestniczyli: podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi - Tadeusz Nalewajk, główny lekarz weterynarii Marek Pirsztuk, główny inspektor ochrony roślin i nasiennictwa Tadeusz Kłos, główny inspektor jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych Stanisław Kowalczyk, zastępca prezesa Agencji Rynku Rolnego Lucjan Zwolak oraz zastępca prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Jarosław Wojtowicz.

z dnia 17 lutego 2015 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi /RRW/ przeprowadziła pierwsze czytanie i rozpatrzyła rządowy projekt ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (druk nr 3130).

Uzasadnienie przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Tadeusz Nalewajk.

Zasadniczym celem projektowanej ustawy jest stworzenie podstaw prawnych wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Konieczność opracowania nowej ustawy w obszarze rozwoju obszarów wiejskich wynika z rozpoczęcia nowej, siedmioletniej perspektywy finansowania rozwoju obszarów wiejskich z budżetu Unii Europejskiej na podstawie nowego pakietu unijnych aktów prawnych, regulujących zasady wdrażania tej polityki. Celem projektowanej ustawy jest określenie podmiotów uczestniczących we wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich, podstawowych zasad przyznawania i wypłaty pomocy oraz zasad doradzania podmiotom ubiegającym się o przyznanie pomocy.

Komisja przyjęła poprawki polegające m.in. na: doprecyzowaniu przepisu o szczególnym trybie udzielania pomocy oraz uzupełnieniu przepisów przejściowych.

Komisja przyjęła sprawozdanie.

Sprawozdawca – poseł Mirosław Maliszewski (PSL).

z dnia 18 lutego 2015 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi /RRW/ podjęła inicjatywę ustawodawczą w sprawie komisijnego projektu ustawy o dzierżawie rolniczej.

Celem projektowanej ustawy jest wprowadzenie do krajowego systemu prawnego rozwiązań umożliwiających uregulowanie kwestii dotyczących praw i obowiązków stron dzierżawy rolniczej. Projekt wprowadza nową, odrębną instytucję dzierżawy rolniczej, bez ingerowania w istniejące przepisy Kodeksu cywilnego, dotyczące dzierżawy gruntów rolnych oraz w regulacje zawarte w ustawie o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

Do reprezentowania Komisji w dalszych pracach nad projektem upoważniono posła Leszka Korzeniowskiego (PO).

Komisja rozpatrzyła informację Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o udziale w pracach Rady Ministrów UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w styczniu 2015 r.

Informację przedstawiła radca generalny w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi - Zofia Krzyżanowska.

W trakcie posiedzenia Rady Ministrów UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa, które odbyło się 26 stycznia br., prezydencja łotewska zwróciła uwagę na takie elementy zwiększenia konkurencyjności produkcji rolnej i rybackiej, jak wzmocnienie zrównoważonego rozwoju i zwiększenie miejsc pracy oraz określiła priorytety w zakresie uproszczenia Wspólnej Polityki Rolnej i zarządzania rybołówstwem, ustalenia ram prawnych w obszarze zapobiegania i kontroli chorób zwierząt, leków weterynaryjnych i pasz leczniczych oraz bezpieczeństwa żywności, wprowadzenia zmian do programów pomocy, dotyczących dostaw owoców, warzyw i mleka do szkół w celu polepszenia nawyków żywieniowych europejskiej młodzieży.

Komisja Europejska przekazała informacje związane z aktualną sytuacją na rynku, m.in. w związku z rosyjskim zakazem transportu produktów rolnych z UE. Na wniosek delegacji Rzeczypospolitej Polskiej, poparty przez delegacje Republiki Litewskiej i Republiki Estońskiej, wyjaśniono aktualną sytuację związaną z handlem z Federacją Rosyjską, natomiast na wniosek Republiki Włoskiej rozma-

wiano o przyszłości europejskiego rynku cukru.

Na posiedzeniu Rady Ministrów prezentowano uregulowania dotyczące wieloletnich planów w odniesieniu do połowów eksploatujących zasoby dorsza, śledzia i szprota w Morzu Bałtyckim i wysłuchano informacji na temat aktualnej sytuacji w zakresie wdrażania obowiązku wyładunku.

W dyskusji poruszano kwestie m.in. rozłożenia na raty opłat za przekroczenie przez producentów kwot mlecznych w roku 2014/2015, złagodzenia wpływu zniesienia systemu kwotowania na rynku cukru od 2017 r. i dopłat do buraków cukrowych, możliwości wprowadzenia dopłat do prywatnego przechowywania wieprzowiny i refundacji eksportowych, regionalizacji Unii Europejskiej w związku z sytuacją związaną z afrykańskim pomorem świń. W trakcie dyskusji powszechnie wyrażano opinię, że wprowadzone instrumenty wsparcia dla producentów, którzy ucierpieli z powodu wprowadzonego przez Federację Rosyjską embarga na europejskie produkty rolne, są niewystarczające. Odniesiono się też do sprawy bilateralnych porozumień poszczególnych państw członkowskich z Rosją w sprawie zniesienia embarga na wieprzowinę i inne pro-

DRODZY HODOWCY

Informujemy,

że hodowcy zrzeszeni

w Polskim Związku Hodowców

i Producentów Zwierząt Futerkowych

mogą skorzystać z porad prawnych

udzielanych przez

mecenasa Aleksandra Czecha.

W celu uzyskania szczegółów prosimy

o kontakt z oddziałem PZHIPZF

w Tarnowie Podgórnym,

tel. 61 814 70 51

dukty rolne oraz deklarowanej solidarności europejskiej i wymogu jednolitego traktowania państw członkowskich UE w kontekście działań podejmowanych przez niektóre kraje unijne.

W posiedzeniu uczestniczył sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi - Kazimierz Płocke.

Na kolejnym posiedzeniu Komisja przeprowadziła pierwsze czytanie i rozpatrzyła rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (druk nr 3148).

Uzasadnienie projektu przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi - Tadeusz Nalewajk.

Celem projektu jest ograniczenie liczby gospodarstw spełniających niskie standardy w zakresie bioasekuracji (biobezpieczeństwa), co przyczyni się do zapobieżenia szerzeniu się chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania na zwierzęta z gatunków wrażliwych, przebywające w gospodarstwach.

Komisja przyjęła poprawki redakcyjno-legislacyjne.

Zgłoszono wniosek mniejszości zakładający, że realizacja programu bioasekuracji będzie finansowana z budżetu państwa.

Komisja przyjęła sprawozdanie.

Sprawozdawca – poseł Artur Dunin (PO).

W posiedzeniu uczestniczył główny lekarz weterynarii Marek Pirsztuk.

z dnia 19 lutego 2015 r.

Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa /OSZ/ rozpatrzyła Informację Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli funkcjonowania parków narodowych.

Informację przedstawił wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli Wojciech Kutyla.

Kontrole przeprowadzono w Ministerstwie Środowiska oraz 11 parkach narodowych.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli parki na-

**Zarząd
Wielkopolskiego Związku Hodowców
Zwierząt Futerkowych**

zawiadamia o zwołaniu

**Zwyczajnego Walnego Zebrania
Członków Wielkopolskiego
Związku Hodowców Zwierząt Futerkowych,**

które odbędzie się 29 maja 2015 r. o godzinie 10.00,
w hotelu 500, w Tarnowie Podgórnym
przy ulicy Poznańskiej 139.

rodowe prawidłowo realizowały swoje zadania, określone w ustawie o ochronie przyrody. Podejmowano działania ochronne w ekosystemach parków, mające na celu zachowanie różnorodności biologicznej, zasobów przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, a także przywrócenie właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenie zniekształconych siedlisk. Prowadzono działania związane z edukacją przyrodniczą oraz udostępnianiem parków.

Niekorzystnym zjawiskiem był natomiast brak planów ochrony. Termin ich sporządzenia przedłużano kolejnymi ustawami. W konsekwencji parki narodowe nie dysponowały dokumentem określającym szczegółowe cele ochrony, wynikające ze specyfiki parku i jego walorów przyrodniczych. Nie było też ustaleń odnośnie do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin czy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmujących obszar parku wraz z otuliną, co utrudniało respektowanie właściwego zagospodarowania terenów sąsiadujących z parkiem. Stwierdzone w parkach narodowych nieprawidłowości dotyczyły m.in.: funkcjonowania kontroli zarządczej, oznakowania parków, organizacji pól biwakowych, sposobu oceny realizacji celów i w dużej mierze wynikały z braku wspólnych dla wszystkich parków ustaleń i wytycznych.

W ocenie NIK zdecydowanie niewystarczające były działania ministra środowiska, zobowiązanego przepisami prawa do sprawowania nadzoru nad parkami narodowymi. Funkcjonujący w Ministerstwie Środowiska system zbierania i przetwarzania danych o działalności parków narodowych był niezadowalający, zarówno co do zakresu tych danych, jak też sposobu ich przetwarzania. Brak było narzędzi dla oceny realizacji zadań w parkach narodowych, systemu i metod oceny skuteczności i efektywności podejmowanych działań oraz rozwiązań umożliwiających łączną analizę realizacji zaplanowanych celów i zadań.

W posiedzeniu uczestniczył podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska - Piotr Otawski.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi /RRW/ przystąpiła do rozpatrywania rządowego projektu ustawy o Funduszu Wzajemnej Pomocy w Stabilizacji Dochodów Rolniczych (druk nr 3076).

Projekt dotyczy stworzenia możliwości prawnych, gwarantujących producentom rolnym stabilizację dochodów z prowadzonej przez nich działalności rolniczej w przypadku znacznego ich obniżenia lub w przypadku braku możliwości uży-

skania zapłaty za zbyte produkty rolne od podmiotu, który stał się niewypłacalny.

Do dalszych prac nad projektem Komisja powołała podkomisję nadzwyczajną, której przewodniczącą została poseł Dorota Niedziela (PO).

W ramach spraw bieżących, informację na temat występujących protestów w rolnictwie, stanu negocjacji z przedstawicielami związków i organizacji rolniczych przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi - Tadeusz Nalewajk.

Poinformował o zaproszeniu przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi przedstawicieli protestujących rolników do udziału w pracach problemowych zespołów roboczych, powołanych w ministerstwie w odpowiedzi na zgłaszane postulaty. Przedstawiciele rolników uczestniczą również w przygotowaniu propozycji ustawy o Trójstronnej Komisji Dialogu Społecznego w Rolnictwie. W informacji pisemnej Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi przedstawił dane, z podziałem na województwa, dotyczące terminów i miejsc planowanych akcji protestacyjnych rolników wraz z liczbą uczestniczących w nich osób (17 akcji, w 7 województwach).

Komisja poprosiła Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o pisemną informację na temat ewentualnego planowania przesunięcia granicy obszaru zagrożonego chorobą afrykańskiego pomoru świń na linię rzeki Wisły.

W posiedzeniu uczestniczył sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi - Kazimierz Płocke.

z dnia 20 lutego 2015 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi /RRW/ rozpatrzyła poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (druki nr 3148 i 3164).

W czasie drugiego czytania zgłoszono 3 poprawki. Komisja wnosi o ich przyjęcie.

Poprawki zakładały m.in., że: posiadacz zwierząt z gatunków wrażliwych na daną chorobę zakaźną zwierząt będzie mógł zgłosić miejsce ich przebywania każdemu powiatowemu lekarzowi weterynarii, a nie, jak było w projekcie ustawy, „powiatowemu lekarzowi weterynarii właściwemu ze względu na miejsce przebywania tych zwierząt”.

Sprawozdawca – poseł Artur Dunin (PO).

Komisja zwróciła się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o przedstawienie pisemnej informacji o bieżącym stanie negocjacji z protestującymi grupami rolników.

Trzecia i czwarta aukcja sezonu 2014/2015

Dla wielu hodowców obecny sezon tak naprawdę to przysłowiowe „być albo nie być” w branży. Po mocno rozczarowujących wynikach sprzedaży skór w ubiegłym sezonie, tegoroczna, styczniowa aukcja w Kopenhadze, w przeciwieństwie do grudniowej aukcji w Helsinkach, zdecydowanie poprawiła nam humor i pozwoliła z umiarkowanym optymizmem patrzeć w przyszłość.

Za nami dwie kolejne aukcje sezonu: styczniowo-lutowa w Toronto i lutowa w Kopenhadze.

Trzecia aukcja sezonu, a zarazem pierwsza w tym sezonie aukcja NAFA, odbyła się na przełomie stycznia i lutego w Toronto. Aukcja zgromadziła w sumie ponad 1000 kupców, licząc obecnych na sali aukcyjnej i kupujących skóry on-line. Najsilniej reprezentowane były rynki Chin, Hong Kongu i Korei. Styczniowa aukcja NAFA była sukcesem zarówno dla kupujących, jak i sprzedających. Oferta składała się z 3,1 mln skór norczych, w tym 1,3 mln pochodzenia europejskiego. W stosunku do poprzedniej aukcji styczniowej (aukcja w Kopenhadze), prawie wszystkie odmiany kolorystyczne i odmiany włosa zanotowały wyższe ceny. Wzrost szacowany był na poziomie 10 do 15% USD, a w niektórych odmianach sięgał nawet 20% USD. Największe zwwyżki cen notowały skóry norek w dużym rozmiarze z krótkim włosem. Dysonans cenowy

między norkami z krótkim i długim włosem jednoznacznie wskazuje, jak wiele zależy od jakości skór i optymalnego rozmiaru. Kupcy zdążyli już nas przyzwyczaić, że poszukują skór w najlepszej jakości i są gotowi dobrze za nie zapłacić.

Czwarta aukcja sezonu, a zarazem druga w tym sezonie aukcja KOPENHAGEN FUR, odbyła się w dniach 9-15 lutego w Kopenhadze. Zdecydowaną większość kupców stanowili Azjaci. Ogółem przybyło ok. 600 kupców, w tym grupa ok. 80 nowych.

Na lutowej aukcji zaproponowano 5,9 mln skór norczych, które zostały sprzedane w 100 % po cenach rosnących. Cała kolekcja skór norczych została sprzedana po średniej cenie 55,70 EUR. Średnia cena skór samców wyniosła 67,78 EUR, a samic 45,64 EUR. Należy odnotować zauważalny wzrost cen w najpopularniejszych hodowlanych gatunkach. W porównaniu do styczniowej aukcji w Kopenhadze, ceny samców brown i glow

Fot. T. Jakubowski

classic wzrosły odpowiednio o 11 % i 16 %, natomiast ceny samców brown i glow velvet uległy wzrostowi o 11% i 12%. Analogicznie, ceny w kolekcji samic również uległy wzrostowi - brown i glow classic o 20% i 16%, a ceny brown i glow velvet odpowiednio o 11% i 7%. Reasumując, większy wzrost cenowy odnotowały skóry classic niż velvet. To bardzo cieszy, gdyż nie wszyscy jesteśmy w stanie wyprodukować skóry w najlepszej jakości. Jednak wcale to nie oznacza, że skóry gorszej jakości osiągają lepsze ceny. Skóry velvet również notują proporcjonalny wzrost, a ich cena utrzymuje się na wysokim poziomie.

Obydwie aukcje lutowe pozwoliły nam głęboko odetchnąć i z większym spokojem spoglądać w przyszłość. Były to naprawdę udane aukcje, zarówno pod względem cen, jak i procentu sprzedaży skór. Jednakże wszyscy zastanawiamy się, czy po zeszłorocznej zapaści branża jest w stanie do końca sezonu utrzymać tak znakomite tempo?

Do tej pory, po czterech zakończonych aukcjach w Helsinkach, Kopenhadze i Toronto, sprzedano prawie 13 mln skór norczych. To znakomity rezultat, lecz do deklarowanych 50 mln jeszcze daleko.

Podobnie jak w poprzednich aukcjach, główną siłę nabywczą stanowią kupcy z Chin i Hong Kongu. Tradycyjne europejskie rynki sprzedaży odgrywają coraz mniejszą rolę, a pojęcie dobrze zbilansowanego rynku na razie nie ma racji bytu. Jednym słowem, jesteśmy skazani na kupców azjatyckich, a nasze być albo nie być rozstrzyga się na Dalekim Wschodzie. Skoro jesteśmy od nich zależni, to należy przyciągnąć ich jeszcze więcej, a sprzedaż maksymalnie uprościć.

Temat rywalizacji domów aukcyjnych w walce o pozyskanie klienta jest nam doskonale znany. Zdrowa konkurencja nie jest niczym złym, dopóki jest zdrowa i często przynosi wymierne korzyści. Codziennie mamy z nią do czynienia. (Najpierw tydzień azjatycki w Lidlu, za chwilę w Biedronce. Jeśli coś się sprawdza, to pewne schematy są kopiowane, aby przyciągnąć klientów, zwiększyć sprzedaż, by po prostu nie zostać z tyłu. Z podobnym schematem mamy do czynienia także w przypadku domów aukcyjnych).

Tegoroczna nowość na aukcjach to „zakupy on-line”. Nie trzeba być obecnym na aukcji, żeby kupować skóry. W naszym imieniu zakupów dokonuje obecny na aukcji broker, podczas gdy my sterujemy kupnem za pomocą komputera lub telefonu. Takie rozwiązanie na lutowej aukcji zaproponowała NAFA i pomyślnie zakończono testowanie podobnego oprogramowania na aukcji w Kopenhadze. To na

pewno duże ułatwienie dla kupców z Azji i wprowadzone głównie z myślą o nich. Po pierwsze, pozwala zaoszczędzić czas i pieniądze w związku z częstymi i kosztownymi wyjazdami na aukcje, po drugie, można skupić się na sprzedaży skór, a swój udział w aukcji ograniczyć do niezbędnego minimum.

Kolejnym ukłonem domów aukcyjnych w kierunku Chińczyków jest utworzenie składów wolnocłowych dla swoich klientów w Chinach. Z taką inicjatywą wyszły domy aukcyjne KOPENHAGEN FUR i NAFA. To zdecydowanie ważny krok domów aukcyjnych, element przemyślanej strategii, służący umocnieniu swoich pozycji w Państwie Środka. Powstanie składów wolnocłowych ma za zadanie usprawnić i poprawić poziom obsługi klientów z Chin, którzy odgrywają decydującą rolę w międzynarodowym handlu futrami. Dzięki takim posunięciom Chińczycy zyskują pomoc przy załatwianiu formalności celnych, składowaniu, transporcie i imporcie towarów, a domy aukcyjne – większy prestiż, poprawę wizerunku i przychylność kupców.

Przed nami trzy kolejne, wiosenne aukcje sezonu: 10–20 marca w Helsinkach SAGA FURS w towarzystwie ALC i FUR HARVESTERS, 27 marca–01 kwietnia w Toronto NAFA i 17–23 kwietnia w Kopenhadze KOPENHAGEN FUR. Będą to niewątpliwie interesujące aukcje, gdyż po ich zakończeniu poznamy odpowiedzi na kilka nurtujących nas pytań, m.in.: czy rynek jest na tyle silny, by przyjąć kolejne miliony skór w tak krótkim czasie oraz jak w tym zestawieniu wypadną lisy z naszych rodzimych hodowli?

Krzysztof Tuczkowski

Dziękujemy członkom Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych za okazane serce

MARCEL

Godzina 23:30. Do Kliniki Kardiologii Dziecięcej w Poznaniu dzwoni lekarz dyżurny Oddziału Noworodkowego w Lesznie. Godzinę wcześniej urodził się chłopiec, początkowo w dobrym stanie, ale po 30 minutach stan nagle zaczął się pogarszać. Narastała sinica skóry, obniżyło się utlenowanie krwi. Zaobserwowano bardzo szybki wysiłkowy oddech. W badaniu głośny szmer nad sercem. W badaniach gazometrycznych znacznie nasiloną kwasica i niedotlenienie organizmu. Lekarz Kliniki Kardiologii zalecił włączenie dożylnych Prostaglandyn (leku utrzymującego drożność przewodu tętniczego w sercu dziecka, co w krytycznych wadach serca pozwala na przeżycie noworodka) i szybki transport do Kliniki Kardiologii Dziecięcej w Poznaniu. Po 2 godzinach karetka neonatologiczna przywiozła noworodka w krytycznie ciężkim stanie, siniego, stękającego, ze znacznie nasilonymi objawami niewydolności serca. Wykonano natychmiastowo badanie echokardiograficzne (specjalistyczne ultrasonograficzne badanie serca), którego wynik okazał się być bardzo niepokojący. Serce było znacznie powiększone, z bardzo słabą kurczliwością mięśnia sercowego. Stwierdzono wrodzoną wadę serca z krytycznie zwię-

Szpital Kliniczny im. Karola Jonschera w Poznaniu

zoną zastawką aortalną, przez co utlenowana krew nie była pompowana z serca do całego organizmu. Narządy wewnętrzne dziecka, w tym serce, mózg, wątroba, nerki i jelita były głęboko niedokrwione. Ze względu na krytycznie ciężki stan dziecka zdecydowano o natychmiastowej intubacji.

Zwołano pilnie kardiologiczny zespół interwencyjny (interwencyjnego kardiologa dziecięcego, kardiologa dziecięcego do badania echokardiograficznego, pielęgniarkę hemodynamiczną, technikę radiologiczną, anesteziologa, pielęgniarkę anestezyjologiczną, kardiochirurga). O godzinie 3:30, po przyjeździe całego zespołu, rozpoczęto zabieg cewnikowania serca. Po znieczuleniu dziecka, kardiolog nakłuł naczynie udowe, przez

które do serca wprowadził specjalny cewnik diagnostyczny. Po potwierdzeniu krytycznego zwężenia zastawki aortalnej, wprowadzono do serca inny cewnik ze specjalnym balonem, którego napompowanie na wysokości zastawki aortalnej spowodowało poszerzenie zastawki. Od razu po zabiegu poprawił się przepływ krwi w aorcie i w narządach wewnętrznych. Po czterogodzinnym zabiegu, w kontrolnym badaniu echokardiograficznym stwierdzono powrót przepływu przez zastawkę aortalną i poprawę kurczliwości serca. Poprawiło się utlenowanie krwi oraz ustąpiła kwasica. Ze względu na krytyczny stan dziecka przed zabiegiem, dziecko wymagało intensywnego nadzoru kardiologicznego. W kolejnych dobach życia obserwowano stopniową

poprawę dziecka oraz ustąpienie objawów niewydolności serca. W kontrolnym badaniu echokardiograficznym uwidoczniło się powrót rozmiarów serca do normy i prawidłową kurczliwość mięśnia sercowego.

W 10. dobie po zabiegu noworodek w stanie stabilnym został zwolniony do domu. Marcel ma aktualnie 2 lata. Pomimo trudnych pierwszych dni życia, jest pogodnym i prawidłowo rozwiniętym dzieckiem. Przychodzi do kliniki na regularne kontrole. Obecnie nie wymaga żadnych działań zabiegowych, tylko obserwacji.

OLIWIA

Oliwia urodziła się w Nowym Tomysku przed południem. Dziecko wyglądało na zdrowe: masa urodzeniowa około 3,2 kg, oceniona w skali Apgar na maksymalną wartość 10 punktów. Po 4 godzinach badający lekarz zauważył, że dziecko oddycha szybciej, z wysiłkiem. Pojawiła

się sinica centralna, która szybko się nasilała. Poinformowano rodziców o możliwym zapaleniu płuc lub wadzie wrodzonej serca. Podano dziewczynce dożylnie lek stosowany przy podejrzeniu wady wrodzonej serca, nie obserwowano, niestety, zmniejszenia sinicy centralnej. Stan dziecka stawał się ciężki. Lekarze przygotowani byli do ewentualnej intubacji i podłączenia noworodka do respiratora. O godzinie 16:00 lekarz dyżurny zadzwonił do Kliniki Kardiologii Dziecięcej w Poznaniu z prośbą o możliwość przekazania noworodka ze względu na stałe pogarszanie się stanu ogólnego, coraz większe trudności z oddychaniem oraz narastające niedotlenienie organizmu i sinicę.

O godzinie 18:00 w Klinice Kardiologii Dziecięcej wykonano badanie echokardiograficzne. Rozpoznano wadę serca – przełożenie wielkich pni tętniczych z niewystarczającą komunikacją na poziomie przedsionków.

W zdrowym sercu utlenowana krew, spływająca z płuc, płynie przez aortę do całego ciała. U Oliwii, ze względu na wadę wrodzoną, utlenowana krew płynie z powrotem do płuc, stąd niedotlenienie organizmu i sinica. Dziecko mógł uratować natychmiastowy zabieg, umożliwiający zwiększenie mieszania się krwi utlenowanej i nieutlenowanej na poziomie przedsionków. Taki zabieg, polegający na poszerzeniu otworu w przegrodzie międzyprzedsionkowej, nazywa się zabiegiem Rashkinda. Poinformowano kardiologiczny zespół interwencyjny, pozostający w gotowości na wezwanie telefoniczne przez 24 godzinny na dobę, 365 dni w roku.

Ojcu udzielono informacji o istocie wady serca u jego dziecka (mama po porodzie pozostała w szpitalu), o tym, że tkanki i narządy są niedotlenione. Informując o konieczności zabiegu oraz o związanych z nim możliwych powikłaniach, poproszono ojca o podpisanie zgody na zabieg.

Tego samego dnia wieczorem przeprowadzono zabieg w znieczuleniu ogólnym. Przez naczynie udowe wprowadzono cewnik zakończony balonikiem do serca, a następnie, po kilku próbach, udało się go wprowadzić z prawego do lewego przedsionka. Nagłym i zdecydowanym ruchem wykonujący zabieg kardiolog dziecięcy wycofał cewnik z balonikiem, poszerzając w ten sposób ubytek przegrody międzyprzedsionkowej. Prawidłowo utlenowana krew zaczęła przedostawać się do krążenia systemowego. Efekt zabiegu widoczny był gołym okiem i na wskaźnikach monitorów. Sinica zaczęła się zmniejszać, a skóra stawała się coraz bardziej różowa.

O godz. 22:00 noworodka w stanie stabilnym, na oddechu

Mały pacjent korzystający ze specjalistycznej bieżni ufundowanej przez PZHiPZF

własnym, przekazano z sali cewnikowań serca na oddział noworodkowo-niemowlęcy Kliniki Kardiologii Dziecięcej celem dalszego leczenia i przygotowania do zabiegu operacyjnego.

Oliwia żyje. Zabiegiem Rashkinda uratowano jej życie, dano szansę na dalsze leczenie operacyjne tej wady. A dzieci po operacji przełożenia wielkich pni tętniczych mają bardzo duże szanse na normalne życie: mogą chodzić do przedszkola, do szkoły, mogą jeździć na rowerze i biegać z rówieśnikami.

TOMEK

To był zwyczajny dzień i nic nie zapowiadało, że całkowicie zmieni się życie 14-letniego Tomka. Chłopak, w jednej ze szkół we Wrocławiu, kończył zajęcia w szkole lekcją wf-u. Ponieważ, jak na kwiecień, pogoda była wyjątkowo ciepła, nauczyciel zgodził się, żeby zagrać w piłkę na szkolnym boisku. Tomek jak zawsze grał na prawej obronie, choć ostatnio robił to mniej chętnie z powodu bólu w klatce piersiowej, który pojawiał się w czasie wysiłku od kilku miesięcy. W trakcie meczu jeden z jego kolegów zauważył go leżącego na ziemi. Początkowo wydawało się, że Tomek po prostu się potknął. Gdy nie wstawał przez dłuższą chwilę, zaniepokojony kolega podbiegł do niego i zaczął nim potrząsać. Bez skutku. Nauczyciel, który niezwłocznie pojawił się przy chłopcu, próbował wyczuć jego oddech i tętno. Nadaremnie – serce Tomka przestało bić. Na szczęście nauczyciel znał zasady udzielania pierwszej pomocy. Rozpoczął uciskanie klatki piersiowej i oddychanie usta-usta. Uczniowie wezwali karetkę pogotowia. Kiedy zespół ratowniczy przybył do szkoły, stwierdził, że przyczyną

zatrzymania krążenia była niezwykle szybka praca serca – tzw. migotanie komór. Niezwłocznie wykonali defibrylację elektryczną. Tomkowi udało się przywrócić prawidłową pracę serca za pomocą prądu elektrycznego.

Chłopiec został zawieziony do szpitala. Tam odzyskał przytomność, a jego stan powoli się poprawiał. Jednak nadal niewyjaśniona była przyczyna zatrzymania krążenia. Dlaczego u młodego, na pierwszy rzut oka - zdrowego człowieka, wystąpiło migotanie komór? Czy ma to związek z niewyjaśnioną śmiercią jego dziadka, który umarł nagle w 30. roku życia podczas pracy w gospodarstwie? Czy podobne zdarzenie może się jeszcze powtórzyć? Jak żyć ze świadomością, że serce jest tykającą bombą, która w każdej chwili może eksplodować? I czy jest jakaś szansa, żeby zatrzymaniu pracy serca zapobiec?

W takich sytuacjach konieczna jest pomoc kardiologa. Dysponuje on odpowiednimi narzędziami, żeby znaleźć przyczynę zatrzymania krążenia. Czasami już zwykłe EKG pozwala na wykrycie śmiertelnej choroby. U Tomka konieczne było wykonanie dodatkowo badania USG serca, wielogodzinnego monitorowania czynności serca w badaniu holterowskim oraz próby wysiłkowej na bieżni (**w Klinice Kardiologii Dziecięcej w Poznaniu próbę wysiłkową wykonuje się na nowoczesnej bieżni ufundowanej przez PZHiPZF**). Niekiedy zachodzi konieczność wykonania rezonansu magnetycznego i badań genetycznych.

W przypadku Tomka diagnoza została postawiona w ciągu dwóch dni. Okazało się, że jego serce jest bardzo przerośnięte. U zdrowych ludzi ściany serca mają mniej niż 1 cm grubości.

U Tomka grubość mięśnia serca przekraczała 3 cm. Jego serce ważyło trzykrotnie więcej niż serce dorosłego mężczyzny! Nie może dziwić, że w takim sercu bardzo łatwo powstają groźne zaburzenia rytmu, szczególnie, gdy serce jest bardzo obciążone podczas wysiłku.

Tomek otrzymał leki, które zmniejszają ryzyko powstania zaburzeń rytmu serca. Niestety, nie są one w stanie przerwać migotania komór, kiedy ono wystąpi. W tym celu wszczepia się pacjentom pod skórę, poniżej obojczyka, tzw. kardiowerter-defibrylator (ICD). Jest to urządzenie, które połączone elektrodą z sercem, stale monitoruje rytm serca dziecka i, w przypadku zatrzymania krążenia, wysyła silny impuls elektryczny, przywracający prawidłowy rytm serca. Wyładowanie może być nieodczuwalne, choć czasami pacjent może poczuć „uderzenie” lub „kopnięcie” w klatkę piersiową.

Pacjenci z kardiomiopatią przerostową muszą zmodyfikować swój styl życia. Przede wszystkim powinni unikać wysiłków fizycznych, w czasie których może dojść do zatrzymania akcji serca. Taka sytuacja miała miejsce u naszego pacjenta. Kilka miesięcy po powrocie do domu w jednej z podwrocławskich wsi, wracając ze szkoły, sprintem biegł do autobusu podjeżdżającego na przystanek. Ledwo minął drzwi, stracił przytomność i osunął się na podłogę. Na szczęście wszczepiony kardiowerter prawidłowo rozpoznał zatrzymanie krążenia i wyładowaniem elektrycznym przerwał migotanie komór. Po kilku sekundach Tomek odzyskał przytomność i o własnych siłach wrócił do domu.

Historia Tomka dobrze ukazuje postępy medycyny, jaki dokonał

się na przestrzeni ostatnich lat. Nowoczesna kardiologia potrafi zabezpieczyć życie pacjentom z nawet najgroźniejszymi chorobami serca. Z drugiej strony uświadamia konieczność ściśłego przestrzegania zaleceń lekarskich, co jest równie istotne, jak najbardziej zaawansowana technologia.

MATEUSZ

Mateusz ma 12 lat i mieszka na wsi pod Koszalinem. Od 8. roku życia trenuje piłkę nożną. Chodził na treningi 3 razy w tygodniu. Jego rodzice wiecznie narzekali na nadmiar energii Mateusza, niespożyte siły, wszędzie go było pełno. Chwila wytchnienia przychodziła dopiero wieczorem, kiedy wraz ze swoją siostrą kładł się spać. Od rana wszystko wracało „do nor-

my”. Poranek jednego z pierwszych dni stycznia 2015 roku wyglądał jednak zgoła inaczej. Mateusz, jak zawsze, zbiegał ze schodów na śniadanie przed pójściem do szkoły. Tym razem do kuchni na śniadanie nie dobiegł. Zatrzymał się w przedpokojku. Poczł się bardzo słabo, nie mógł ustać, musiał usiąść, a następnie położyć się. Nie miał siły wstać. Człł, że serce wali mu jak młot pneumatyczny. Mateusz bardzo się bał, nie wiedział co się dzieje? Mama znalazła go leżącego, spoconego, bladego. Przyłożyła rękę do klatki piersiowej syna, ale nie była w stanie policzyć czynności serca. Biło bardzo szybko. Natychmiast wezwano karetkę pogotowia ratunkowego. Lekarz po przyjeździe stwierdził u Mateusza czynność serca około

220/min (normalna czynność serca to około 80/min). Przy takiej czynności serca gwałtownie spada objętość pompowanej przez serce krwi. Stąd osłabienie i brak sił. Po wykonaniu zapisu EKG zespół karetki pogotowia postawił wstępne rozpoznanie – patologiczny częstoskurcz serca. Chłopca natychmiast przewieziono do szpitala w Koszalinie, gdzie została udzielona mu pierwsza profesjonalna pomoc. Podano lek dożylnie, przerywając częstoskurcz. Czynność serca powróciła do wartości prawidłowych około 80/min. Po rozmowie telefonicznej, chłopca przekazano do Kliniki Kardiologii Dziecięcej w Poznaniu. Wiadomo bowiem, że taki częstoskurcz może wystąpić ponownie i trudno przewidzieć, po jakim czasie. Chłpiec i rodzice

STOWARZYSZENIE POMOCY DZIECIOM Z CHOROBY SERCA I NEREK

60-572 Poznań, ul. Szpitalna 27/33
tel. 061 8 491 448 www.sk5.am.poznan.pl

Prosimy
o pomoc!

1% z Państwa podatku przyczyni się do poprawy warunków leczenia w **Klinice Kardiologii i Nefrologii Dziecięcej** małych pacjentów z najcięższymi chorobami serca i nerek. Dzięki uzyskanym środkom możliwe będzie wyposażenie Kliniki w niezbędny sprzęt i aparaturę diagnostyczno-leczniczą.

Dzięki Państwa hojności, ze środków uzyskanych w latach poprzednich, zakupiliśmy m.in. system centralnego monitorowania czynności serca i oddechów na Oddział IV Noworodkowo-Niemowlęcy, ultrasonograf do badania nerek i monitorowania zabiegu biopsji cienkoigłowej, aparat do pozaustrojowego oczyszczania krwi (sztuczna nerkę), echokardiograf (ECHO) do badania serca noworodków, niemowląt i dzieci, łóżka dla dzieci w wieku 3-18 lat oraz wyremontowaliśmy salę dziennego pobytu dla dzieci dializowanych.

Najpilniejsze nasze potrzeby to zakup aparatury do cewnikowania serca (angiokardiografu), dozownika tlenu azotu z analizatorem NO i NO₂, pulsoksymetrów, kardiomonitorów oraz strzykawk automatycznych. Konieczny jest także kapitalny remont oddziałów Kliniki.

**W imieniu małych pacjentów za dar
Państwa serca serdecznie dziękujemy**

Nr wpisu do Krajowego Rejestru Stowarzyszeń (KRS): **0000 1044 15**
Nasze konto: **44 9043 1070 2070 0017 9591 0001**

Specjalistyczna bieżnia do wykonywania prób wysiłkowych ufundowana przez członków Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych. Jest ona bardzo często wykorzystywana do diagnostyki dzieci z zaburzeniami rytmu serca oraz dzieci wymagających wszczepienia stymulatora serca i kardiowertera-defibrylatora. Wartość bieżni – 100 000 złotych.

byli przerażeni. Nie wyobrażali sobie przeżycia podobnej sytuacji w przyszłości. Dla chłopca dodatkowa tragiczna wiadomość – z takim częstoskurczem nie będzie mógł trenować piłki nożnej.

W klinice chłopiec przeszedł kompleksowe badania kardio-

logiczne. W trakcie wykonywania próby wysiłkowej na bieżni, w 3. minucie wysiłku ponownie wystąpił częstoskurcz około 225/min. Okazało się, że chłopiec ma wrodzoną nieprawidłową budowę układu elektrycznego serca z obecnością dodatkowej drogi przewodzenia impulsów

z przedsionków do komór, co było przyczyną powstawania częstoskurczu.

Wy tłumaczono rodzicom istotę problemu. Jedyną możliwością skutecznego wyleczenia chłopca był zabieg ablacji. Takie zabiegi wykonuje się tylko w dwóch ośrodkach kardiologii

dziecięcej w Polsce. W poznańskiej klinice wykonano już ponad 500 takich zabiegów.

Po wyrażeniu zgody przez rodziców, chłopca przygotowano do zabiegu. Anestezjolog znieczulił chłopca, a kardiolog wprowadził przez naczynia udowe 3 elektrody do serca Mateusza. W systemie elektroanatomicznym (bez narażania chłopca na promieniowanie jonizujące) stworzono mapę serca chłopca, która była widoczna na ekranie.

W trakcie stymulacji przez wprowadzone elektrody ponownie wywołano częstoskurcz, a następnie zlokalizowano miejsce dodatkowej drogi przewodzenia. W tym miejscu przy pomocy elektrody ablacyjnej wykonano aplikację specjalnym prądem o częstotliwości radiowej, która uszkodziła nieprawidłowe połączenie elektryczne. Mateusz obudził się godzinę po zabiegu. W kontrolnych zapisach potwierdzono skuteczność zabiegu.

Trzy dni później chłopiec wrócił z rodzicami do domu. Jest pod opieką kardiologiczną. Od tej pory napadów częstoskurczu nie było. Nie ma żadnych powikłań po zabiegu. Po tygodniu wrócił do szkoły. Dla Mateusza najważniejszy termin to połowa kwietnia. Będzie wtedy mógł wrócić do treningów swojego ukochanego sportu – piłki nożnej.

* * *

Podobnych do opisanych powyżej zabiegów u dzieci wykonuje się w Klinice Kardiologii Dziecięcej w Poznaniu około 350 rocznie. Każdego roku w klinice z różnych przyczyn kardiologicznych leczonych jest ponad 2500 noworodków, niemowląt i dzieci starszych. Klinika w Poznaniu jest jednym z dwóch ośrodków w Polsce, wykonujących u dzieci zabiegi ablacji oraz wszczepienia stymulatorów i kardiowertorów-defibrylatorów. Trafiają do nas głównie dzieci z całej północno-zachodniej Polski, w szczególności z województwa wielkopolskiego, zachodniopomorskiego i lubuskiego (rejon zamieszkały przez około 6,5 mln ludności – około 20% populacji kraju), dla których to województw nasza klinika jest jedynym ośrodkiem referencyjnym, wykonującym pilne i planowe kardiologiczne procedury inwazyjne u nowo-

rodków, niemowląt i dzieci starszych. Klinika jest ponadto jednym z dwóch ośrodków w Polsce wykonującym u dzieci zabiegi ablacji RF, krioablacji, zabiegi wszczepiania jedno- i dwujamowych stymulatorów serca oraz kardiowertorów-defibrylatorów. Dzieci do tych najbardziej złożonych zabiegów kardiologicznych przyjmowane są do naszej kliniki z całej Polski. Tylko w ciągu ostatniego miesiąca mogliśmy pomóc dzieciom z okolic Białegostoku, Lublina, Opola, Kielc i Łodzi.

Staramy się stale podnosić standardy opieki. Dzięki temu nasi pacjenci mogą być diagnozowani i leczeni jak w najlepszych europejskich i światowych ośrodkach kardiologii dziecięcej. Jest to możliwe nie tylko dzięki ciągłemu szkoleniu lekarzy, pielęgniarek oraz personelu technicznego, ale także dzięki wyposażaniu kliniki w najnowocześniejszy sprzęt diagnostyczny i leczniczy. Taki sprzęt jest bardzo drogi, bardzo często znacznie droższy od podobnego, używanego do diagnostyki osób dorosłych.

W tym miejscu chciałbym bardzo serdecznie podziękować zarządowi i członkom Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych za ufundowanie wartej 100 000 złotych specjalistycznej bieżni do wykonywania prób wysiłkowych, wykorzystywanej bardzo często do diagnostyki dzieci z zaburzeniami rytmu serca oraz dzieci wymagających wszczepienia stymulatora serca i kardiowertera-defibrylatora.

Prof. dr hab. med.

Waldemar Bobkowski

Współpraca:

dr med. Agnieszka Bobkowska

lek. med. Magdalena Stefaniak

dr med. Krzysztof Czyż

Marian Brzozowski

Czy restrykcyjne żywienie może wpłynąć negatywnie na rozwój gruczołów mlekowych u norek?

(Opracowano na podstawie badań duńskich oraz własnych, przeprowadzonych we współpracy z Uniwersytetem w Arhus, Stacją Badawczą w Foulum, Dania.)

prof. dr hab. Marian Brzozowski
SGGW
Zakład Hodowli Zwierząt
Futerkowych i Drobego Inwentarza
Katedra Szczegółowej
Hodowli Zwierząt
Kierownik Zakładu

Norki to typowe gniazdowniki, stąd ich młode po urodzeniu są całkowicie zdane na opiekę matki. Przez okres pierwszych 4 tygodni życia ich wzrost i rozwój zależy wyłącznie od opieki i instynktu macierzyńskiego samic, a jednym z kluczowych elementów tej opieki jest produkcja mleka. Prawidłowo rozwinięty i ukształtowany gruczoł mlekowy zapewni odpowiednią mleczność samic i ich zdolność do odchowu młodych. Zagadnienie rozwoju gruczołu mlekowego u norek interesuje naukowców od dawna. Wiedza taka jest ważna również dla hodowców-praktyków, bo pozwala na odpowiednią opiekę nad samicami, w tym przede wszystkim na ich odpowiednie żywienie.

Zagadnienia związane z budową i funkcjonowaniem gruczołów mlekowych u norek, analizowane przez naukowców, dotyczyły zarówno przebiegu rozwoju gruczołu mlekowego u norek, jak i analizy czynników mogących mieć dodatkowy wpływ na ten proces. Jest to zagadnienie szczególnie interesujące u norek w kontekście specy-

fiki rozrodu tego gatunku. Norki są monoestryczne (stąd i laktacja ma u nich miejsce tylko raz w roku), a dodatkowo występuje u nich diapauza, która powoduje, że hodowca właściwie do końca nie wie, ile będzie trwała ciąża, kiedy nastąpi poród u konkretnej samicy, tym samym - kiedy rozpocznie się laktacja.

W badaniach przeprowadzonych w Danii analizowano 13-miesięczny okres zmian rozwojowych i fizjologicznych gruczołu mlekowego u norek, począwszy od momentu odsadzenia młodych samiczek od matek, do zakończenia ich pierwszej laktacji, czyli odsadzenia młodych od samic, biorących udział w eksperymencie. Zasadniczym celem doświadczenia było opisanie, jak w badanym okresie zmienia się budowa histologiczna gruczołu mlekowego norek.

Obserwacje poczynione u innych gatunków zwierząt gospodarskich wskazywały, że istnieje silna korelacja między aktywnością hormonalną organizmu, związaną ze zmianami fizjologicznymi, przede wszystkim z przebiegiem ciąży i porodem, a w następstwie tego rozpo-

częściem laktacji a budową wewnętrzną gruczołu mlekowego. Badania wskazywały również na istnienie wpływu innych czynników, przede wszystkim żywienia, na przebieg procesu rozwoju gruczołu mlekowego i intensywność laktacji.

We wspomnianych duńskich badaniach stwierdzono, że u młodych samic – od chwili odsadzenia latem aż do początkowego okresu po kryciu samic z początkiem wiosny następnego roku - rozwój gruczołów mlekowych jest powolny i stopniowy, wynikający ze wzrostu i rozwoju zwierząt. Jest to przebieg rozwoju podobny do opisywanych dla innych gatunków z rzędu ssaków drapieżnych, jak koty czy psy. W obrazie mikroskopowym, w ocenianych próbkach, tkanka gruczolowa stanowiła 10–15% miększego gruczołu, zaś pozostały udział przypadła na tkankę tłuszczową i łączną. Gwałtowny rozwój tkanki gruczolowej, której wysoki udział warunkuje tworzenie i sekrecję mleka, miał miejsce dopiero w ostatnich dwóch tygodniach przed porodem. W okresie tym

udział tkanki gruczolowej przekroczył 90% objętości gruczołu. Taki wysoki udział tkanki gruczolowej utrzymywał się przez 4 tygodnie po wykocie, po czym następowało jego stopniowe zmniejszanie na rzecz tkanki łącznej i tłuszczowej. Obraz zbliżony do tego sprzed ciąży obserwowano u samic około 10 tygodni po wykocie.

Wyniki tych badań jednoznacznie potwierdziły, jak ważny jest okres ciąży, a zwłaszcza końcowy jego etap, dla uzyskania odpowiednich wyników rozrodu u nerek. W tym czasie nie tylko następuje intensywny rozwój płodów, ale i gwałtowny rozwój gruczołów mlekowych.

Znając przebieg zmian fizjologicznych w organizmach samic w okresie ciąży, możemy dążyć do zapewnienia zwierzętom w tym okresie odpowiednich warunków środowiskowych, przede wszystkim właściwego żywienia.

Z obserwacji przebiegu wykotów i przeżywalności młodych w pierwszych dniach po wykocie u nerek, hodowcy już dawno wnioskowali, jak ważna jest

kondycja samic w tym czasie. Zauważono, że u samic żywionych zbyt obficie, w zbyt dobrej kondycji, częściej występowały problemy z odchowaniem młodych w tym okresie. Samice takie były w stanie produkować bardzo dużo mleka, zbyt dużo, jak na potrzeby dopiero co urodzonych norcząt. Młode nie spożywały całego wytworzonego mleka, co powodowało jego zaleganie, obrzmienia, stany zapalne i bolesność gruczołów mlekowych, w efekcie niechęć samic do karmienia i upadki młodych. Sposobem na zaradzenie tym problemom jest utrzymywanie samic w odpowiedniej kondycji: odchudzenie ich w okresie poprzedzającym krycie i dbałość o utrzymanie ich odpowiedniej masy ciała w czasie ciąży. Często stosowanym sposobem utrzymania zwierząt w dobrej kondycji jest obniżanie wielkości dziennej dawki pokarmowej w ostatnich dniach przed spodziewanym terminem wykotu.

Zagadnieniem, wynikającym z takiego sposobu żywienia samic, jest pytanie, czy przy żywieniu samic zmniejszoną dawką

Zszywki, spinki C-ring, gwoździe oraz narzędzia i akcesoria pneumatyczne.

BizeA Sp. z o.o.

Tomice, ul. Europejska 4, 05-532 Baniocha k. Warszawy

tel. 22 244 17 00 ; fax 22 244 52 77 e-mail: info@bizea.com.pl

www.bizea.pl

Fot. T. Jakubowski

dzienną pokarmową w ostatnich dniach przed spodziewanym porodem, nie spowodujemy ograniczenia intensywnego w tym czasie rozwoju gruczołów mlekowych, a w efekcie niedoboru wytwarzanego przez samice dla urodzonych norcząt mleka?

By odpowiedzieć na tak postawione pytanie, przeprowadzono kolejny eksperyment, polegający na porównaniu przebiegu rozwoju i aktywności gruczołów mlekowych dwóch grup samic nerek, z których jedna była żywiona tradycyjnie, zaś druga grupa w okresie od początku kwietnia do wykotu była żywiona zmniejszoną o 20% dzienną dawką pokarmową. Przeprowa-

dzone obserwacje mikroskopowe wykazały, że restrykcyjne żywienie nie wpłynęło negatywnie na rozwój tkanki gruczołowej nerek: w obydwu grupach przebieg rozwoju tkanki gruczołowej był bardzo zbliżony i przebiegał prawidłowo, w sposób opisywany we wcześniejszych badaniach. Również po urodzeniu obraz mikroskopowy gruczołów mlekowych samic z grupy żywionej restrykcyjnie nie odbiegał od obserwowanego dla samic żywionych tradycyjnie.

Ciekawym wynikiem, wpływającym z pracy, było także potwierdzenie wcześniejszych doniesień na temat budowy wewnętrznej samego gruczołu mle-

kowego nerek. Gruczoły te są zakończone nie pojedynczym kanałem wyprowadzającym, jak to ma miejsce np. u krów, lecz kilkoma równoległe ułożonymi kanalikami wyprowadzającymi, z których każdy ma swoje ujście na powierzchni sutka. U samic żywionych restrykcyjnie liczba takich kanalików była większa niż w przypadku samic żywionych tradycyjnie. Ponieważ kanaliki wyprowadzające zbierają mleko wytworzone w pęcherzykach wydzielniczych tkanki gruczołowej, może to wskazywać na potencjalnie większą powierzchnię pęcherzyków wydzielniczych, tym samym na większe możliwości adaptacyjne gruczołu w przypadku konieczności wykarmienia liczniejszego miotu. Jest to tylko sugestia, wymagająca potwierdzenia w dalszych przeprowadzonych badaniach, niemniej wskazuje ona na możliwy kierunek badań w tym zakresie.

Podsumowując wyniki przedstawionych badań, można więc uznać, że zmniejszenie dziennej dawki pokarmowej dla samic nerek w okresie przed porodem nie wpłynęło negatywnie na rozwój i aktywność gruczołu mlekowego.

Uzyskane wyniki wskazują także na brak negatywnego wpływu restrykcyjnego żywienia w ostatnim okresie ciąży na liczebność urodzonych miotów, a także na masę urodzeniową młodych oraz ich przeżywalność.

Stosowana przez hodowców zasada doprowadzenia samic nerek do odpowiedniej kondycji przed kryciami, a następnie dbałość o utrzymanie właściwej masy ciała samic w okresie kryć i ciąży znalazła w tych badaniach potwierdzenie swojej skuteczności także i w kwestii rozwoju ich gruczołów mlekowych.

GAŚIOREK Sp.J.
ul. Wrzesińska 8
62-250 Czerniejewo
Tel./fax +0048 61 427 31 66
e-mail: biuro@grhgasiorek.pl

GOSPODARSTWO ROLNO-HODOWLANE GAŚIOREK Sp.J.

Czerniejewo - SKÓROWNIA

informuje
wszystkich zainteresowanych
o przyjmowaniu zgłoszeń
na skórowanie wiosną 2015

CENA - 10,00 zł /sztuka

**Zapisy pod numerami
telefonów:
61 427 31 66, 697 825 201**

Tadeusz Jakubowski

Tomasz Nalbert

Choroby skóry mięsożernych zwierząt futerkowych

II. Gronkowcowe wysiękowe zapalenie skóry lisów

dr Tadeusz Jakubowski
Zakład Chorób Zakaźnych, Katedra
Chorób Dużych Zwierząt z Kliniką
Wydział Medycyny Weterynaryjnej
SGGW w Warszawie

lek. wet. Tomasz Nalbert
Zakład Chorób Zakaźnych Katedry
Chorób Dużych Zwierząt z Kliniką
Wydziału Medycyny Weterynaryjnej
SGGW w Warszawie

Gronkowcowe wysiękowe zapalenie skóry lisów jest chorobą, która występuje zwykle u pojedynczych zwierząt w stadzie lisów. Wywoływana jest przez gronkowca złocistego *Staphylococcus aureus*, najczęściej szczepy *Staphylococcus hyicus*. Są bakteriami Gram-dodatnimi, względnie beztlenowcami typowo koagulazododatnimi, wytwarzającymi enzym koagulazę.

- Gronkowce mogą być prawidłową florą skóry zwierząt,

nie wywołując objawów klinicznych choroby. Nie znamy dokładnie czynników usposabiających do wystąpienia zachorowań w stadzie. Mogą to być czynniki immunosupresyjne, niedobory witamin i inne. W tym samym miocie/klatce mogą być osobniki zdrowe i chore.

- Należy przypuszczać, że gronkowiec może przenosić się przez karmę, gdyż pierwsze zmiany pojawiają się na

Fot. T. Jakubowski

Fot. 1 Lis srebrzysty – zmiany na skórze głowy

Fot. T. Jakubowski

Fot. 2 Lis srebrzysty – zmiany na kończynach

Fot. T. Jakubowski

Fot. 3 Lis srebrzysty – zmiany na kończynach

Fot. T. Jakubowski

Fot. 4 Lis srebrzysty – pęcherzyki wypełnione ropnym płynem

nosie i na kończynach – przy zadawaniu karmy na karmnikach zewnętrznych może dochodzić do otarć skóry nosa oraz kończyn i mogą to być wrota wnikięcia zarazka. Może to być również autoinfekcja szczepem bakterii, występującej na skórze lisa.

Objawy kliniczne

Najczęściej pierwsze zmiany kliniczne u lisów obserwujemy na skórze głowy i na kończynach (fot. 1,2,3). Rozpoczynają się one od guzków, następnie tworzą się pęcherzyki (fot. 4), które pękają, a ich zawartość wylewa się na zewnątrz, tworząc strupy o żółtym zabarwieniu (fot. 5). Obserwujemy wysiękowe gronkowcowe za-

palenie skóry. Zmiany rozprzestrzeniają się na całą skórę. Naskórek schodzi partiami, w zaawansowanym stadium nawet całymi płatami wraz z włosem (fot. 6). Tworzą się łysiny pokryte żółtym wysiękiem (fot. 7). Przy tych zmianach nie obserwujemy świądu.

Postępowanie:

- Jeżeli chorują pojedyncze sztuki – izolacja i eutanazja, zwłoki poddać utylizacji.
 - Leczenie (trudne).
- Leczenie powinno być prowadzone przez lekarza weterynarii:
- Antybiotykoterapia wg antybiogramu.
 - Kąpiele w roztworach środków dezynfekcyjnych.

Fot. T. Jakubowski

Fot. 5 Lis srebrzysty - żółte strupy na skórze

- Karma wzbogacona o zwiększony dodatek witaminy A, witaminy z grupy B, dobrej jakości tłuszcze.

Należy przeprowadzić dokładne czyszczenie i dezynfekcję klatek.

Na wyżej opisane schorzenie nie ma skutecznych szczepionek.

Fot. T. Jakubowski

Fot. 6 Lis srebrzysty – gronkowcowe wysiękowe zapalenie skóry (utrata naskórka, wypadanie włosa)

Fot. T. Jakubowski

fot. 7 Lis srebrzysty – gronkowcowe wysiękowe zapalenie skóry (utrata naskórka, wypadanie włosa, widoczne wyłysienia)

Krzysztof Kostro

Jerzy Lechowski

Znaczenie fizjologiczne witamin u mięsożernych zwierząt futerkowych

Cz. I Witaminy rozpuszczalne w wodzie

prof. dr hab. Krzysztof Kostro
Katedra Epizootiologii
i Klinika Chorób Zakaźnych
Wydział Medycyny Weterynaryjnej
Uniwersytet Przyrodniczy
w Lublinie

dr hab. Jerzy Lechowski
Katedra Biochemii i Toksykologii
Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt
Uniwersytetu Przyrodniczego
w Lublinie

Witaminy są niezbędnymi składnikami dawki pokarmowej, które bezpośrednio wpływają na wiele ważnych procesów przemian metabolicznych w organizmie mięsożernych zwierząt futerkowych. Warunkują przez to prawidłowy wzrost i rozwój, jak również rozród i zachowanie zdrowia zwierząt w poszczególnych okresach hodowlanych i produkcyjnych. Intensywny wzrost i rozwój młodych zwierząt, poprzez zwiększenie dynamiki przyrostów ich masy ciała oraz zagrożenia płynące z wielkotowarowej (klatkowej) produkcji, chociażby stres, warunkują zwiększone zapotrzebowanie tych zwierząt na witaminy. Stosowanie optymalnych ilości witamin jest podstawą prawidłowego żywienia zwierząt futerkowych, dlatego należy być bardzo ostrożnym w ich dawkowaniu, ponieważ każdy nadmiar czy niedobór witamin może przyczynić się do zahamowania wzrostu młodych zwierząt, obniżenia wydajności, jakości okrywy włosowej, wystąpienia zaburzeń i niskiej płodności oraz osłabienia od-

porności na choroby w ogóle, w tym również na zakaźne.

Witamina B₁ (aneuryna, tiamina) nie jest gromadzona w organizmie i dlatego też musi być systematycznie dostarczana zwierzętom wraz z pobieraną przez nie karmą. Skuteczność tej witaminy jest znacznie większa, gdy podawana jest w karmie razem z innymi witaminami grupy B, w równych, proporcjonalnych ilościach. Zapotrzebowanie na witaminę B₁ wzrasta podczas ciąży i laktacji, ale także w chorobie oraz w sytuacjach stresowych. Działa korzystnie na układ ner-

wowy i dlatego zwana jest też „witaminą nastroju”. Wpływa zatem korzystnie na funkcjonowanie układu nerwowego oraz mięśniowego i czynność serca. Jest także niezbędna do prawidłowego funkcjonowania błon śluzowych oraz do utrzymania prawidłowego łaknienia i trawienia. Bierze udział szczególnie w procesie trawienia węglowodanów. Witamina B₁ wraz z innymi witaminami wspomaga także proces wzrostu i rozwoju młodych zwierząt. Jej niedobór u lisów i nerek może być spowodowany żywieniem tych zwierząt surową rybą, która zawiera tiaminazę, inaktywującą witaminę B₁. Niedobory witaminy B₁ są przyczyną zaburzeń wielu procesów biochemicznych, w tym

dezaminacji aminokwasów. Natomiast objawy kliniczne, spowodowane niedoborowym żywieniem, charakteryzują się całkowitą utratą apetytu w ciągu 2-3 tygodni, osłabieniem, nagłym pojawieniem się skurczów spastycznych, drgawkami, niedowładami i porażeniami kończyn tylnych. U ciężarnych nerek niedobór tej witaminy powoduje śmierć zarodków, niedorozwój lub wzrost liczby martwo urodzonych szczeniąt, a także dużą śmiertelność matek w drugiej połowie ciąży.

Witamina B₂ (ryboflawina) jest łatwo wchłaniana z przewodu pokarmowego, a jej nadmiar jest wydalany z moczem. Witamina B₂ wchodzi w skład komórkowych enzymów oddychowych, biorących udział w oddychaniu komórkowym. Dlatego jej niedobór powoduje zaburzenia w oddychaniu komórkowym, syntezie aminokwasów i przyswajaniu tłuszczów oraz metabolizmie cukrów. Zapotrzebowanie

na ryboflawinę wzrasta w czasie ciąży i laktacji oraz w sytuacjach stresowych. Ryboflawina uczestniczy także, obok innych związków, w metabolizmie białek, węglowodanów i tłuszczów. Wpływa też na rozrodczość i proces wzrostu młodych zwierząt. Jej niedobory u lisów i nerek powodują powstawanie zmian w obrębie narządów płciowych, zapalenie skóry oraz jamy gębowej i warg. Wywołuje także depigmentację włosów i zahamowanie wzrostu. Najbardziej wrażliwe na niedobór witaminy B₂ są lisy polarne, u których ma miejsce odbarwienie i wypadanie włosów. Niekiedy obserwuje się rodzenie szarobiałych lub bezwłosych szczeniąt u lisów polarnych. Witamina B₂ działa korzystnie wraz z witaminą C, niacyną i witaminą B₆.

Witamina B₆ (adermina, pirydoksyna) stanowi grupę trzech substancji: pirydoksyny, pirydoksalu i pirydoksaminy, które mają podobne pochodzenie i działanie. Umożliwia lepsze wchłanianie witaminy B₁₂, jest niezbędna do wchłaniania magnezu i produkcji kwasu solnego w żołądku. Jest konieczna do

Fot. T. Jakubowski

produkcji krwinek czerwonych i przeciwciał. Zapotrzebowanie na witaminę B₆ wzrasta podczas ciąży i laktacji oraz przy diecie wysokobiałkowej. Pirydoksyna bierze udział we wchłanianiu aminokwasów, białek i tłuszczów, w syntezie kwasów nukleinowych. Uczestniczy jako koenzym w wielu reakcjach metabolicznych z udziałem białek, węglowodanów i tłuszczów. Niedobór pirydoksyny najczęściej występuje równolegle z niedoborami innych witamin z grupy B, co może być przyczyną niedokrwistości, spowodowanej zahamowaniem syntezy białek krwi i zaburzeniami procesów krwiotwórczych, ponieważ współuczestniczy ona w przyswajaniu żelaza. Hipowitaminoza witaminy B₆ u samców nerek powoduje całkowity zanik spermatogenezy i powiększenie komórek nabłonka kanałów gruczołów dodatkowych, zmniejszenie średnicy nasieniowodów ze zmianami degeneracyjnymi. U samic natomiast występuje zmniejszenie płodności oraz zwiększenie

śmiertelności embrionów i noworodków oraz częste upadki szceniąt. Zwierzęta mięsożerne, które spożywają duże ilości białka, potrzebują dodatkowych ilości tej witaminy. Witamina B₆ korzystnie działa wraz z witaminą C, B₁, B₂ i kwasem pantotenowym oraz magnezem.

Witamina B₁₁ (folacyna, kwas foliowy, witamina B₉) jest składnikiem enzymów oraz niezbędna w procesie powstawania krwinek czerwonych i białych. Prawidłowy jej poziom w organizmie zapobiega niedokrwistości, ponieważ bierze ona udział w syntezie hemoglobiny. Wpływa na metabolizm aminokwasów i cukrów. Kwas foliowy uczestniczy nie tylko w prawidłowej syntezie kwasów nukleinowych DNA (dezoksyrybonukleinowego) i RNA (rybonukleinowego), zabezpieczając je przed niekorzystnymi, szkodliwymi mutacjami. Witamina B₁₁ wywiera korzystny wpływ na okrywą włosową, zabezpiecza i opóźnia wystąpienie zmian

związanych z odbarwianiem się włosa, zwłaszcza, gdy podawana jest łącznie z kwasem para-aminobenzoowym (PABA) i kwasem pantotenowym. Hipowitaminoza kwasu foliowego u mięsożernych zwierząt futerkowych powoduje zmiany w okrywie włosowej i zaburzenia w trawieniu oraz jest przyczyną ciężkiej anemii, spowodowanej upośledzeniem procesów hemopoezy i zwiększeniem produkcji niedojrzałych, jądrzastych erytrocytów krwi, a także zaburzeniem przemiany białek. W obrazie klinicznym, przy niedoborze tej witaminy u nerek, obserwuje się często odbarwienie i przerzedzenie okrywy włosowej, bladeść błon śluzowych, biegunkę połączoną z wyniszczeniem ogólnym organizmu zwierzęcia.

Witamina B₁₂ (kobalamina, cyjanokobalamina) jest niezbędna dla zwierząt futerkowych. Działa synergistycznie prawie ze wszystkimi witaminami grupy B oraz witaminą C, A i E. Bierze udział w syntezie kwasów nukleinowych i zwią-

Immun-o-Mink

Skuteczność poparta badaniami!

- Przywraca zaburzoną sprawność układu immunologicznego
- Posiada właściwości immunostymulujące (immunopotencjalizujące) – aktywuje komórkowe i humoralne mechanizmy odporności naturalnej, wrodzonej
- Wzmaga efektywność szczepień, szczególnie w fermach w których występuje endemicznie wirus choroby aleuckiej o silnych właściwościach immunosupresyjnych
- Niweluje efekty stresu
- Poprawia jakość okrywy włosowej
- Zwiększa masę ciała

Dawkowanie: 1 kg mieszanki na 1 tonę przygotowanej paszy (5000 nerek). Stosować 7 dni. Dodatek nie zaburza stosowanej diety ani smakowitości.

Masa netto: 1 kg

ZAMÓWIENIA W ODDZIALE
PZHIPZF W TARNOWIE
PODGÓRNYM
TEL: 61 814 70 51

www.vetexpert.pl

UWAGA!!!

DRODZY HODOWCY

Deklaracje członkowskie
Polskiego Związku Hodowców i Producentów
Zwierząt Futerkowych prosimy niezwłocznie
przesać na adres oddziału PZHiPZF:

ul. Pocztowa 5
62-080 Tarnowo Podgórne

ków zawierających grupę metylową oraz w stabilizacji jąder komórkowych. Wchłaniana jest w jelicie cienkim w połączeniu z czynnikiem wewnętrznym, wydzielanym w odźwierniku żołądka oraz z jonami wapnia i magazynowana w wątrobie. Karma uboga w witaminę B₁, a bogata w kwas foliowy, powoduje powstawanie ukrytych niedoborów witaminy B₁₂, a objawy związane z jej niedoborem mogą wystąpić nawet po kilku latach od zużycia zapasów tej witaminy przez organizm zwierząt. Witaminę B₁₂ zawierają głównie surowce pochodzenia zwierzęcego. Bierze ona udział w procesie erytropoezy oraz syntezy hemoglobiny, co zapobiega niedokrwistości organizmu zwierząt szczególnie młodych. Wpływa na metabolizm białek, węglowodanów i tłuszczów. Odpowiada za wchłanianie aminokwasów. U osobników młodych zwierząt futerkowych wpływa korzystnie na wzrost i ich rozwój, pobudzając także apetyt. Niedobory tej witaminy powodują wystąpienie anemii złośliwej, a także zaburzenia neurologiczne. Karma bogata białkowa zwiększa zapotrzebowanie na witaminę B₁₂ przez zwierzęta mięsożerne.

Witamina C (kwas askorbinowy) pełni w komórkach i tkankach organizmu zwierząt przede

wszystkim funkcję czynnika oksydacyjno-redukcyjnego. Witamina ta uczestniczy w syntezie kolagenu, który jest budulcem chrząstek i nabłonków, niezbędnych w procesie wzrostu i odnowy komórek skóry, kości, zębów, dziąseł, naczyń krwionośnych i innych tkanek. W stanach stresowych, które mają miejsce podczas wielkotowarowego i klatkowego chowu zwierząt futerkowych, oraz podczas transportu, przegrzania lub oziębienia, przy zmianie środowiska, a także w stanach chorobowych, jak np. infekcji, obserwuje się znaczne jej zużycie i spadek poziomu we krwi. Dlatego w tych przypadkach zaleca się dodatkowe podawanie witaminy C zwierzętom różnych grup wiekowych i produkcyjnych w celu złagodzenia ich stanów stresu i poprawy ich zdrowia. Witamina C wzmacnia system immunologiczny, wpływając immunostymulująco na pobudzenie produkcji i aktywności makrofagów oraz monocytów, a także na produkcję interferonu i uszczelnienie śródbłonna naczyń krwionośnych. Niedobór witaminy C u samic ciężarnych mięsożernych zwierząt futerkowych powoduje u ich potomstwa osłabienie erytropoezy i zwiększenie przepuszczalności naczyń kapilarnych oraz wystąpienie zaburzeń we wzroście

kości, spowodowane również zaburzeniami w syntezie kolagenu. Młode szczenięta po urodzeniu są słabe, osowiałe, pełzają po kotniku, są niespokojne i źle ssą. U chorych szceniąt przy niedoborze witaminy C obniża się także poziom witaminy A w wątrobie. Należy zatem uzupełniać niedobory tej witaminy poprzez jej dodatek do karmy.

Witamina H (biotyna, koenzym R), w odróżnieniu od poprzednich witamin z grupy B, w swoim składzie zawiera związki siarki. Jest witaminą rozpowszechnioną i występuje zarówno w tkankach zwierzęcych, jak i roślinnych. Witamina H wchodzi w skład niektórych enzymów i uczestniczy w wielu przemianach biochemicznych w organizmie zwierząt futerkowych. Uczestniczy w metabolizmie białek i tłuszczów. Jej współdziałanie w organizmie zwierząt z witaminą A, B₂, B₆ oraz niacyną zapewnia utrzymanie zdrowej skóry i okrywy wło-

- Klatki pojedynki dla lisów
- Łamacz 13 KW
- Wilk o 160
- Mieszanka 300 I
- Śrutownik bijakowy
- Prawidła 17
- Czesarka do lisów
- Euro-palety

- Słupy do mizdrowania
- Trzepak do skór
- Bębny do lajtrowania
- Stół do obciągania
- Szafa do suszenia skór na 60 stanowisk,
- Elektroniczny wykrywacz rui u lisów

Kontakt: Bogdan Błanek tel. 600 834 093

Fot. T. Jakubowski

sowej, jak również zapobiega odbarwianiu i wypadaniu włosów. Hipowitaminoza u zwierząt futerkowych powoduje wypadanie włosów, a nawet zjawisko ich wygryzania, ale przede wszystkim wywołuje hiperkeratozę. Niedobór tej witaminy w organizmie zwierząt futerkowych mięsożernych wzmaga się, jeżeli żywią one są w nadmiarze surowymi jajkami, w których białko jest obecny enzym awidyna, inaktywujący biotynę przez wią-

zanie jej w nieprzyswajalny dla organizmu zwierzęcia kompleks. U lisów i norek z niedoborami biotyny występują zaburzenia w reprodukcji.

Witamina PP (B₃, niacyna, nikotynamid, kwas nikotynowy) znana jest jako witamina B₃. Organizm zwierząt jest w stanie samodzielnie syntetyzować niacynę, wykorzystując do tego celu aminokwas siarkowy tryptofan, ale proces ten zachodzi tylko w obecności odpowiedniej ilo-

ści witaminy B₁, B₂ i B₆. Niacyna wchodzi w skład koenzymów NAD i NADP, będących częścią składową enzymów oddechowych, niezbędnych w spalaniu tłuszczów, bierze zatem udział w przenoszeniu jonów wodorowych. W związku z powyższym, jej niedobór w organizmie prowadzi do zaburzenia procesu glikolizy, cyklu Krebsa i łańcucha oddechowego. Bierze także udział w prawidłowym procesie przemiany białek oraz w syntezie DNA. Hipowitaminoza witaminy PP wywołuje u zwierząt zaburzenia układu pokarmowego i nerwowego. W objawach klinicznych lisów i norek zaburzenia układu nerwowego manifestują się paraliżem kończyn, atakami serca i rzadkimi odchodami. Natomiast ze strony układu pokarmowego obserwuje się utratę apetytu i zapaleniem błony śluzowej jamy ustnej oraz nieżyt błony śluzowej żołądka, który objawia się uporczywą biegunką. U młodych szczeniąt ma miejsce zahamowanie ich wzrostu. Zapobieganie niedoborom tej witaminy u zwierząt futerkowych polega na stosowaniu optymalnej, dobrze zbilansowanej karmy.

Cholina jest witaminą szeroko rozpowszechnioną w przyrodzie. Cholina działa jak emulgator tłuszczów i choćby poprzez proces emulgowania cholesterolu dokonywany we krwi, zapobiega odkładaniu się blaszek cholesterolowych w ścianach tętnic, a także wytrącaniu kamieni cholesterolowych w postaci złogów w pęcherzyku żółciowym. Sprawuje zatem kontrolę nad odkładaniem się cholesterolu. Współdziała z inozytolem, należącym także do kompleksu witamin z grupy B, biorąc udział w przemianach cholesterolu i tłuszczowców, przede wszyst-

CEGLA WYKOTOWA

o wymiarach 6 x 12 x 24 cm odporna
na wilgoć i uszkodzenia

testowana na fermach hodowlanych.

tel. 602590392

tel. 602242762

kim w syntezie lecytyny. Uczestniczy także w przemianach aminokwasów. Jest jedną z nielicznych substancji, która przenika barierę krew – mózg, zabezpieczając OUN (ośrodkowy układ nerwowy) przed substancjami toksycznymi, wchłanianymi przez zwierzę z paszy. Wspomaga wątrobę w usuwaniu z organizmu substancji toksycznych oraz pozostałości leków. Niedobory choline zdarzają się u zwierząt futerkowych stosunkowo rzadko. Zastosowanie pełnoporcjowej diety zapobiega jej niedoborom u zwierząt futerkowych. Zawsze powinna być podawana z innymi witaminami z grupy B. Dawkę choline należy zwiększyć w pojawieniu się częstych przypadków rozdrażnienia zwierząt i wzmożonego napięcia nerwowego oraz agresji.

Kwas pantotenowy (pantotenian wapnia, pantenol, witamina B₅) jest składnikiem koenzymu A. Odgrywa znaczącą rolę w komórkowym procesie przemian energetycznych tłuszczów i węglowodanów w ustroju zwierząt. Zapewnia prawidłowy wzrost i rozwój ośrodkowego układu nerwowego w okresie płodowym i w późniejszych okresach życia noworodka (oseska) oraz podczas odchowu młodej, jak również uczestniczy w procesach budowy komórek organizmu zwierząt i jest konieczna do wytwarzania przeciwciał. Witamina ta, poprzez stymulację układu immunologicznego, zwiększa syntezę przeciwciał przez organizm immunizowany. Niedobór jej powoduje zmiany skórne, wrzody dwunastnicy, obniżenie pozio-

mu cukru we krwi oraz zaburzenia w układzie krzepnięcia krwi. Hipowitaminoza kwasu pantotenowego u ciężarnych samic powoduje obumieranie zarodków i płodów. W pełnej awitaminozie tej witaminy u lisów pojawiają się skurcze i wymioty, a nawet śpiączka. Objawy te pojawiają się nagle i przebiegają bardzo szybko. Natomiast u młodych lisów polarnych, intensywnie rosnących, hipowitaminoza powoduje wystąpienie zaburzeń układu nerwowego i pokarmowego, ale przede wszystkim depigmentację włosów oraz degenerację tkanek i zaburzenia funkcji wątroby, nerek i nadnerczy, połączoną z hipoglikemią i tłuszczową dystrofią wątroby, a także obecnością we krwi azotu niebiałkowego i spadkiem poziomu lipidów.

Sprzedaż norek wysoko cenionej odmiany velvet

w następujących wariantach barwnych:

Silver, White, Palomino,
Pearl, Brown, Mahogany,
Cross i Black.

Wysokiej jakości velvet 2%.
Możliwość dostawy
zarówno dużych jak i małych ilości.

Gwarantowany zysk.

Zachęcamy do kontaktu
w celu uzyskania szczegółowej oferty:
Naabjerg Mink
Osoba kontaktowa: Flemming Madsen
Nr tel. +45 51273733
Email: flemmingemadsen@hotmail.com

DRUT-PLAST

**Producent
klatek na lisy
i elementów do klatek,
spody, półki**

Dane kontaktowe
tel. 691 697 673, 601 498 658
e-mail: drutplast@we.pl

PONIEWAŻ JAKOŚĆ JEDNO MA IMIĘ: NORPOL

**Wydajna produkcja, nowoczesna technologia
i najwyższa jakość w optymalnej cenie.**

Na pewno wymagają Państwo wyłącznie najwyższej jakości. Oczekują Państwo tylko najlepszych usług, chcąc by Państwa skóry były przygotowywane do sprzedaży przez najlepszych specjalistów przy użyciu najnowocześniejszych technik. Oto kilka powodów dla których wybrać usługi firmy Norpol: renomowanego przedsiębiorstwa, które przetwarzając rocznie ponad dwa miliony skór może swobodnie nazwać się największym zakładem obróbki skór futerkowych. Zasada działania jest prosta: Norpol dostarcza pełen pakiet usług, który uwzględni wszelkie Państwa wymagania.

Niewątpliwie firmę Norpol wyróżnia wydajne podejście do procesu produkcji, podczas którego cała uwaga w pełni koncentruje się na jej każdym etapie co pozwala na uzyskanie wysokiej jakości produktu końcowego. A wszystko to w korzystnej cenie – niejednokrotnie testy przeprowadzane przez Nas dowiodły, iż różnice wynikające z profesjonalnej jakości usługi obróbki skór generują dodatkowe zyski! Nie zapominajmy o tym, zwłaszcza w momencie, gdy rynek jasno i wyraźnie wskazuje na to, że poszukiwana jest jakość w każdym jej aspekcie! Zawsze możecie Państwo Nas odwiedzić i zobaczyć to wszystko na własne oczy.

Norpol
PELTING CENTER

Zapraszamy do współpracy.
Norpol Sp. z o.o.

www.norpol.com.pl

Dziękujemy
za Zaufanie.

{ Dealer Roku 2004
Dealer Roku - Serwis 2005
Dealer Roku 2009
1 z 6 Najlepszych Dealerów Mercedes-Benz w Europie 2009
Dealer Roku - Samochody Osobowe 2012
Dealer Roku 2013
Dealer Roku - Samochody Dostawcze 2014
Dealer Roku - Samochody Ciężarowe 2014

GARCAREK

Mercedes-Benz

FUSO

BRABUS

AMG

Performance Center

Autoryzowany Salon i Serwis Mercedes-Benz
AMG Performance Center
Auto Partner Jan Garcarek i Andrzej Garcarek Spółka Jawna
Ociąg, ul. Ostrowska 6, 63-460 Nowe Skalmierzyce

www.garcarek.pl
www.garcarek.mercedes-benz.pl
facebook.com/autopartnergarcarek
instagram.com/mercedesgarcarek
tel. 62 762 92 00

PRZETWÓRSTWO ROLNE GAŚIOREK Sp.J.

ul. Wrzesińska 8
62-250 Czarniejewo
Tel/fax 61 4273 166
e-mail: biuro@grhgasiorek.pl

*ogłasza sprzedaż
gotowej mieszanki zbożowej*

EKSTRUADOWANEJ

!!!CENY DO UZGODNIENIA!!!

Konstrukcje drewniane pawilonów do hodowli norek.
Projektowanie, produkcja. Tel. 502 08 02 36
mail: dawid@lisiewicz.com.pl

TWINCA Poland

Serwis 24 h ☎ +48 696 428 523

Twinca A/S zaprasza do odwiedzenia naszego stoiska na corocznej międzynarodowej wystawie „Kopenhagen Fur” w MCH Messecenter Herning w dniach od 26.03-28.03/15

Marcin Markowski
Serwisant, Polska

+48 696 428 523

Saulius Blauzdys
Kierownik sprzedaży
+48 698 334 956
+45 2042 6535
sb@twinca.dk

TWINCA • Nr. Bjertvej 14 • DK-7830 Vinderup • Tel. +45 20 42 65 35 • www.twinca.pl

ZSZYWACZE DO PRODUKCJI KLATEK

tel. 58 552 85 28

lub skontaktuj się bezpośrednio z osobistym doradcą:

Paweł Własiuk

kom. 506 662 822

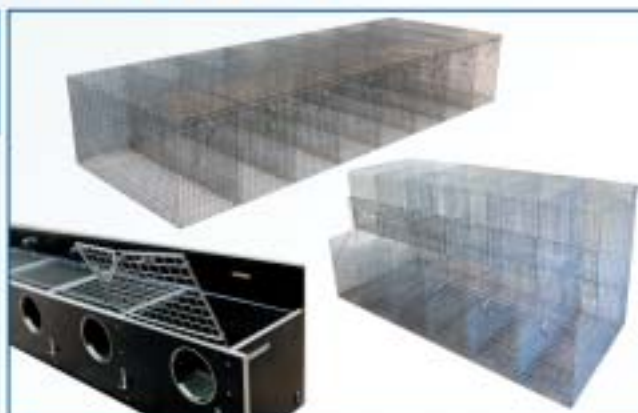
www.damet.eu

PRZYGOTUJ SIĘ DO NOWEGO SEZONU RAZEM Z JASOPELS!

BOGATA OFERTA WYBIEGÓW I KOTNIKÓW

Nasze wybiegi cechuje najwyższa jakość w rozsądnej cenie. Z kolei kotniki to łatwość montażu i trwałość. Realizujemy również zamówienia dostosowane do indywidualnych potrzeb, na przykład nadbudowy wybiegów.

KARMIARKI JASOPELS

Aż 5 modeli różniących się przede wszystkim wielkością zbiornika karmy. Od 2014 r. nowy model – Jasopels 2000 Turbo czyli największa karmiarzka dedykowana dużym fermom.

NOWOŚĆ!

Słup pionowy do skórowania – wyposażony w elektryczny silnik zapewniający dokładność i precyzję obróbki, co chroni skóry przed pęknięciami i innymi uszkodzeniami w trakcie skórowania.

**26 – 28 MARCA 2015 – WYSTAWA KOPENHAGEN FUR W HERNING.
ZAPRASZAMY DO ODWIEDZENIA NASZEGO STOISKA!**

Dowiedz się więcej - skontaktuj się z naszymi przedstawicielami:

Bronisław Gutowski
+48 502202404
bg@jasopels.pl

Jakub Skikiewicz
+48 504114105
js@jasopels.pl

Jasopels Sp. z o.o.
Tel. +48 61 892 70 92

ul. Kościelna 26
biuro@jasopels.pl

62-001 Chludowo
www.jasopels.pl

Karmiarki gotowe by sprostać wszystkim wymaganiom

Karmiarka HG z serii M – 100, 125, 160

Karmiarki są standardowo wyposażone w mikser karmy i można wybrać model spośród różnych pojemności zbiorników tj. 1000, 1250 i 1600 litrów, odpowiednio. Wszystkie mają specjalny system napędowy, w którym pierwsze dwie trzecie zakresu ruchu pedału gazu służy do karmienia a ich maksymalna prędkość to 18 km/h.

Odwiedź naszą stronę internetową aby uzyskać więcej informacji lub zadzwoń do nas, aby dostać korzystną ofertę modelu, który Cię interesuje.

HG

HG Poland Sp. z o.o.
ul. Prosta 34 · PL-72 100 Goleniów
Tel. 91 885 23 04/05
Fax 91 885 23 06
www.hgpoland.pl

Hedensted Gruppen A/S
Vejlevej 15 · DK-8722 Hedensted
Tel. (+45) 75 89 12 44
Fax (+45) 75 89 11 80
www.hedensted-gruppen.dk

Olgierd Jakubowski
Kierownik sprzedaży, Polska
Tel kom: 509 650 136
oj@hgpoland.pl

Daniel Sawa
Regionalny przedstawiciel handlowy
Tel kom: 728 438 933
ds@hgpoland.pl

Aleksandra Stefańska
Asystent sprzedaży
Tel kom: 728 438 921
as@hgpoland.pl

Henrik Mortensen
Kierownik eksportu
Tel kom: (+45) 20 20 56 11
hm@hedensted-gruppen.dk

– dla profesjonalnych hodowców

Norcar uruchamia własny serwis w Polsce!

Serwisant: Krzysztof Głód, tel. +48 510 663 407

Od 1 marca 2015 posiadamy własny serwis w Polsce pod adresem: Milcz 8, 64-800 Chodzież

- obsługa serwisowa i naprawy gwarancyjne
- obsługa serwisowa i naprawy pogwarancyjne
- magazyn części zamiennych
- sprzedaż maszyn nowych i używanych

minkomatic

Norcar B58, Fabriksgatan 9, Nykarleby, Finland tel. +358 6 7812 800

www.minkomatic.com

Norcar Poland
Andrzej Janus
Tel: +48 22 219 8550
Tel: +358 6 781 2856
Kont: +358 504 600 072
andrzej.janus@norcar.com

Z nami po lepsze futro.

Oferujemy pełen komplet wyspecjalizowanych preparatów dla mięsożernych zwierząt futerkowych:

- Białko wyłącznie pochodzenia zwierzęcego
- Zestaw preparatów na każdy okres hodowli
- Możliwość indywidualnego bilansowania składników
- Preparaty opracowane na podstawie zapotrzebowania żywieniowego mięsożernych zwierząt futerkowych!
- Najwyższa niemiecka jakość

KUPON RABATOWY: Podaj kod i kup z rabatem: **ZF0215**

Dane kontaktowe: VITOLIUM forfur

JBK Sp. z o.o.

ul. Ks. Eryka II 6/2

71-760 Szczecin

tel: 788 049 657

e-mail: biuro@vitolum.forfur.pl

www.forfur.vitolum.pl

VITOLIUM[®] *for fur*

OFERTA HURTOWNI PZHİPZF

w Tarnowie Podgórnym

Rok 2015

Dezynfekcja sucha:

DEZOSAN – proszek o działaniu bakteriobójczym, przeznaczony do powierzchni i pomieszczeń hodowlanych

Sposób stosowania: stosuje się poprzez rozsypywanie preparatu na powierzchnię dezynfekowaną w dawce 40-100g/m²

DEZOSAN z miętą – proszek o działaniu bakteriobójczym Anty Flea (odstrasza pchły), do powierzchni i pomieszczeń hodowlanych

Sposób stosowania: stosuje się poprzez rozsypywanie preparatu na powierzchnię dezynfekowaną w dawce 40-100g/m²

Dezynfekcja mokra:

VIRAGRI – nieutleniający preparat dezynfekcyjny, działa bakteriobójczo, grzybobójczo i wirusobójczo

VIRKON S – preparat o szerokim spektrum aktywności wirusobójczej i bakteriobójczej

Preparaty zwalczające muchy i pchły:

AZA - FLY – bardzo silny preparat do zwalczania dorosłych pcheł

MS MAGGOT DEATH PLUS – silny środek do zwalczania larw pcheł

PERMAS - D – silny środek do zwalczania dorosłych pcheł

BAYCIDAL – środek zwalczający larwy much

AGITA – granulat przeznaczony do zwalczania much, karaluchów i pcheł

EKTOSOL – działa przeciwko roztoczom, pchłom, wszom, kleszczom

Dezynfekcja rąk:

SOFT CARE – preparat do dezynfekcji rąk + dozownik

Środki do konserwacji paszy:

PIROSIARCZYN SODU – działa hamująco na rozwój bakterii i pleśni

OXY-NIL – działa hamująco na rozwój bakterii i pleśni do konserwacji paszy bogatej w tłuszcz

Mieszanki paszowe uzupełniające:

MPU NORKA/LIS 0,1% – mieszanka paszowa uzupełniająca

Sposób stosowania: 1kg/1tonę

ROVIMIX B-EXTRA – mieszanka stosowana przy niedoborach witaminy B

Sposób stosowania: 1kg/1tonę

PREGNOS H – preparat uzupełniający codzienną dietę w okresie rozrodu

Sposób stosowania: profilaktycznie 0,5kg/1tonę

H-BIOTIN MAX – sekret pięknego futra

Sposób stosowania: profilaktycznie 0,5kg/1tonę

KANI-HOLD MAX – zapobiega występowaniu kanibalizmu, poprawia apetyt

Sposób stosowania: 5kg/1tonę

WITAMINA E + SELEN – podawana w okresie intensywnego wzrostu przy skarmianiu wysokokalorycznej paszy oraz w okresie rozrodu

Sposób stosowania: 0,5kg/1tonę

TREI VIT B – zestaw witamin i aminokwasów w płynie, szczególnie ważnych w okresie wzrostu i intensywnej produkcji

Dodatki do pasz:

IMMUN-O-MINK – przywraca zaburzoną sprawność układu immunologicznego, wzmacnia efektywność szczepień, poprawia jakość okrywy włosowej

WITAMINA C – pobudza mechanizmy odpornościowe organizmu, bierze udział w syntezie hemoglobiny, powstawaniu erytrocytów oraz w przyswajaniu żelaza

CHLOREK CHOLINY – wskazany przy wysokoenergetycznym okresie żywienia

CHLOREK AMONU

METIONINA – niezbędna dla prawidłowego rozwoju włosów i skóry zwierząt, syntezy białek, uczestniczy w detoksykacji czyli odtruwaniu organizmu, działa ochronnie na miąższ wątroby i nerek

CZOSNEK MIELONY – poprawia walory smakowe karmy

GLUKOZA – poprawia kondycję samic w okresie wykotów oraz zmniejsza syndrom wyczerpania laktacyjnego

ARBOCEL – koncentrat włókna surowego dodawany do karmy, w celu uzupełnienia włókna pokarmowego w dawce żywieniowej i poprawy właściwości fizycznych karmy

LACTI GEL – zwiększa zawartość wody w karmie oraz poprawia jej konsystencję, szczególnie zalecany w okresie letnim

MYCOFIX PLUS 3.E – dezaktywuje mikotoksyny w paszy

Deratyzacja:

RATER – granulat do zwalczania myszy i szczurów

Pozostałe produkty:

ALUMINIUM SPRAY – do ochrony i pielęgnacji skóry

ANTYKANIBAL SPRAY – zapach przeciw kanibalizmowi

LIGNOCEL – włókna drewna bukowego do czyszczenia, uszlachetniania i kosmetyki futer

REHOFIX – granulat z kolb kukurydzy do czyszczenia, uszlachetniania i kosmetyki futer

ZAMÓWIENIA W BIURZE PZHİPZF ODDZIAŁ W TARNOWIE PODGÓRNYM

tel. 61 814 70 51

